ပပ်ႉ ယိူင်းၵႂၢမ်းတႆး

ၵိူဝ်ႉၵပ်းပၢၼ်ႁႅၼ်းလႆးပိူဝ်ႉ

ၶိူင်ငဝ်း (မိူင်းယၢင်း၊ ၸၢႆးၶိူဝ်ႈ)

ႁိူပ်းၸွမ်တိူမ်ႈ

ၶေႃႉသင်ႇ,

ၵၢၼ်လႆႈၵဵပ်းႁွမ်လူႉတွမ်တႅမ်ႈဝႆႉ “ ပပ်ႉၽဵင်းၵႂၢမ်းတႆး ၵဵဝ်ႇၵပ်းလူလၢႆႈပၢင်သွၼ်ငလႈပိူင်ႇ ” ၼႆႉ ၵၢမ်ႇလိူဝ်ႈငလႈဝၢႈ ၵႂၢမ်းတၢႇသိုဝ်ႉၵၢႉၶႃႈ သုၼ်ႇတူဝ်ၵေႃႉလဵဝ်လိူင်ႉၶၢၼ်။ ပူၼ်ႉဝၢႈၶၼ်ႇႁိုဝ်ၶွင်းၶိုင်ႈပပ်ႉ ၶိုင်ႈၵိတ်း ပေႃးတေမႃးၶွၼ်ႈဝႆႉတီႈလဵဝ်ၵၼ်ၵမ်ႈၽွင်ႈ သေ လိူဝ်ႉယိပ်းတိုဝ်းငၢႆႈၵိတ်းၶိုင်ႈ တၢႇလုၵ်ႈလၢၼ်ပၢၼ်ၶေႁႉတၢၼ်းမိူဝ်းႁဝ်းငလႈသင် လုမ်းၵူၼ်းၶုမ်ႇတႆးႁဝ်းၵမ်ႈၽွင်ႈၶႆသေငလႈ လင်ႇလႆႈႁႂ်လူႉတွမ် ၵႅပ်ႈႁွမ်တႅမ်ႈ ၵႂၢမ်းၵွၵ်ႇယဝ်ႉ။

ၶၼ်း“ပပ်ႉၽဵင်းၵႂၢမ်းတႆး ၵဵဝ်ႇၵပ်းလူလၢႆႈပၢင်သွၼ်ငလႈပိူင်ႇ”ၼႆႉ ၵႂႃႈမၢၼ်းပႃႈၵူႈ ပုၵ်ႈ တႅမ်”ထူၼ်ႈ” တင်းမူတ်းသေ ပႃးတင်း Key မၢၼ်းလိူင်ႉၶၢၼ်ငတႉၵၢမ်ႇလိူဝ်ႈၶႃႈ။ တေပႃးဝႆႉ လွမ်းၶင်ႇၶႃႈႁဝ်း ယိုၼ်ယၢၼ် လၢၼ်ထိုင်ၵူႉႁၢၼ် ပွင်ပဵၼ်လႆႈၶၢၼ်ႉၵူၺ်း။

သင်လႆႈႁၢၼ်မ်ၶၢၼ်ႇတီႈၽိတ်း တီႈပိူင်ႈ တီႈယူပ်ႈယွမ်းၶႆ ၼ်ၶၢၼ်းတေႃႈ ဝႆႉလိုမ်တ်ႉတၢႇ သေယၢႇၵႂႃႈပဵၼ်တၢင်းငသႉငၶး ၵႂႃႈပဵၼ်တၢင်းမူၼ်ႉမေးပၼ်တၢႉ။ လိုၼ်းသုတ်း ၵႂႃႈယူႇ လီၵိၼ်ဝၢၼ် ၵႂၢမ်းၵၢၼ်ၶိုၼ်ႈယွႆႉမႂ်ႇသုင်ၵူႈၵေႃႉသေၵမ်း . . .။

(ၽိင်းၵႂၢမ်းၶႆႉ ၵႂၢမ်းၵႂႃႈမူၼ်ႈလွႆ၊ ၽွမ်ႉၵူမ်ႈၵၢၼ်၊ ထိင်းသိမ်းပႆးမွၼ်း၊ လိုဝ်ႉလၢတ်ႈ)

ၵဵပ်းႁွမ်တႅမ်ႈ-

သႅင်ငဝ်း

(လုမ်းၵူၼ်းၶုမ်ႇတႆး၊ မိူင်းယၢင်း၊ လႃႈသဵဝ်ႈ)

22.10.2016

ၶပ်ႉ	ႁူဝ်ၶေႃႈ	ၼႃႈလိၵ်ႈ
1။	ယႃႇႁႂ်ႈၵဵၼ်ႁႅင်းႁၢႆ	1
2။	တႆးႁူပ်ႉထူပ်းၵၼ်	1
3။	ၵၢင်ၸႂ်ယိင်းလၢႆး	1
4။	ၵႃႈပၼ်ႈႁွင်	2
5။	ႁူႉဢလႈလၢႆးယိင်းတႆး	3
6။	ႁႂ်ႈမီးၸႂ်ႁၵ်ႉၶူဝ်း	4
7။	ၶူဝ်းသူဝ်လၢႆး	5
8။	တႆးပၢၼ်မႂ်ႇ	5
9။	ၼူၵ်ႉႁၢင်ႈလီ	7
10။	တႆးတိုၵ်ႉတွင်းယူႇ	8
11။	ၶတ်းၸႂ်ႁႂ်ႈမႂ်ႇသုင်	8
12။	ၵႂၢမ်းလူမ်းပီႈၼွင်ႉ	9
13။	ၵႂၢမ်းတူၵ်းသူး	10
14။	ၵႉၶႉင တူဝ်မူၼ်း	11
15။	သဵၼ်ႈတၢင်း 'မ' ႁႃႈတူဝ်	11
16။	ယွင်ႈယေႃးလဝ်ႈၶူးမေႃ	12
17။	ထိုင်သၢဝ်မၢဝ်ႇတႆး	12
18။	ၽိင်ႈဢငႈဢလႈပီမႂ်ႇ	13
19။	ၵႂၢမ်းတၢင်ႇလွမ်ပိဝ်	14
20။	သင်ႇထိုင်လုၵ်ႈႁဵၼ်း	14
21။	ၶၢဝ်းၵတ်းမွၵ်ႇႁွၼ်ၵီႈ	15
22။	သူဝ်တၢႆသူဝ်တဵၼ်း	16
23။	ႁူႈမိူင်းတႆးၶူဝ်းလဵဝ်	16
24။	ယွၼ်းသင်ႇသၢဝ်တႆး	17
25။	ၼမ်ႉတႃတူင်ႉတၵ်ႉ	18
26။	လိၵ်ႈတႆး	18

27။	တႆးၶူဝ်းလူင်	19
28။	ၸၢႆးလပ်းသိင်ႇ	20
29။	ပွႆးပိမ်ႇ	21
30။	မႄႈႁူမ်ႈပွႆးပိမ်ႇ	21
31။	ၽိုင်ႈထုင်းႁဝ်း	22
32။	မိူင်းတႆးႁၢင်ႈလီ	23
33။	ပိမ်ႇၸိမ်ႇ	23
34။	သင်ႇထိုင်ပီႈၼွင်ႉတႆး	24
35။	လီႁၵ်ႉမိူင်းတႆး	24
36။	ၽိုင်ႈထုင်းၵၢမ်ႇဝႆး လိၵ်ႈလၢႆးၵၢမ်ႇႁၢႆ	25
37။	ထိူၵ်ႈပၼ်လုၵ်ႈတႆးယူႇႁိူဝ်	26
38။	ၸိတ်းဝၼ်းလိူၼ်ႁမ်	26
39။	ယုၵ်ႉယွင်ႈတုင်းၸိူဝ်ႉၸၢတ်ႈတႆး	27
40။	ထိူၵ်ႈၵၢမ်ႇထိူၵ်ႈပၼ်တႆး	28
41။	လုၵ်ႈယိင်းၵွၼ်ႇလွႆသၢမ်သိပ်း	29
42။	ယႃႇလိုမ်းသၢဝ်တႆးမိူင်းလွႆ	30
43။	ၸူဝ်ႈၵဵပ်ႉႁမ်း	30
44။	တႆးယၢၼ်မိူင်း	31
45။	ၶေႈလူပ်းလင်	32

ယႃႇႁႂ်ႈၵၢၼ်ၶႅင်ႁႅင်းႁၢႆ

V1. ၵျၢၼ်မိူင်းတႆးၶိူဝ်ႉ ၵျၢၼ်ၶိူဝ်းတႆးၶိူဝ်ႉ တေဝႆႉတႃႇပုၼ်ႈၽႅဝ်၊ ၵၢၼ်ၶႅင်ႁႅင်းတႆးၶိူဝ်ႉ
တေသုတ်းႁႅင်းၶတ်း၊ တႃႇၵျၢၼ်ပုၼ်ႈၽွၼ်းမီးၶိူဝ်ၽႅဝ်၊ ၵျၢင်လွင်ႈလိူဝ်ႉၶိူဝ်း
ၵမ်ႉၸူႉႁၢဝ်း ၶိူဝ်းတႆးၸူႉမႂ်ႇသုင်/ မိူင်းတႆးၸူႉမႂ်ႇသုင်၊ ၵမ်ႉၸူႉမွတ်ႉႁၢ
ၵၢၼ်ၶႅင်ႁႅင်းတႆးလူင်ၸဝ်း သိုပ်ႇၽွမ်ႉၽိူင်ႇၵျၢၼ် ပၼ်ၽႂ်းလႅင်းတႃႇတႆး ...

V2. ႁွပ်ႈမိူင်းတႆးယဝ်ႉ ႁွပ်ႈၶိူဝ်းတႆးယဝ်ႉ သူႁဝ်းယၢပ်ႇၶၢၼ်လွင်ႈ၊ လိူဝ်းတႆးဝၢႆးႁၢ
လိူဝ်းတႆးတူၵ်းၽၢၼ် ၵမ်ႉၵၢႆပိူၼ်ႈႁူႉတႆးလူင်ၸဝ်း၊ ပုၼ်ႈပၢင်ႈဝၢၼ်ႈမိူင်း
ယႃႇပႆႇပုၼ်ႈၽွၼ်း လိူဝ်းၸဝ်းၽွမ်ႉၽိူင်ႇၵျၢၼ်၊ ယႃႇႁႂ်ႈတၵ်ႉယႂ်ႈၵၢၼ်ၶႅင်ႁႅင်း
ၶိူဝ်းသိူဝ်လႂ်း သိုပ်ႇႁၵ်တႃႇၵျၢၼ် ၵၢၼ်ၶႅင်ႁႅင်းတႆးတေႁူင်း ...။

တႆးႁူပ်ႉထူပ်းၵၼ်

V1. ဝၼ်းၶိူဝ်ႉပီၼ်ႇဝၼ်းယိူင်ႈယႂ်ႇ ပီႈၼွင်ႉၸဝ်းလၢတ်ႈတႆး လႆႈမႃးႁူပ်ႉထူပ်းၵၼ်၊
လၢတ်ႈတႆးလႆႈႁၵ်ႉမိူင်းတႆး ၸႂ်ႈမၢၵ်ႈမီးၶိုၼ်ႈယႂ်ႇ ယႃႇၸႂ်ႈလႆႈတူၵ်းၽၢၼ် ...

V2. ဝၼ်းၶိူဝ်ႉပီၼ်ႇဝၼ်းယိူင်ႈယႂ်ႇ သိူင်ႉလိူင်ႈၸဝ်း လၢတ်ႈတႆး
ၸႂ်ႈမႂ်ႇသုင်ၶိုၼ်ႈယႂ်ႇ၊ ၵျေႃႉသိူဝ်းလွင်ႈ ပီႈၼွင်ႉတႆး ယႃႇဝႆႉလွင်ႈ
ႁၵ်ႉတႆးၸႂ်ႈတႆးႁၢလႆႇ။ ၶိူဝ်းတႆး ပီႈၼွင်ႉၸဝ်း လၢတ်ႈတႆး
(တေႁၵ်ႉတႆးၸႂ်ႈသိူင်ႉလိူင်ႈတႆး ပီၼ်ႇတႆး ...)²

ၵၢႆႇလွင်ႈပီၼ်ႇလေႃး

V1. (ယိင်း ၵိူလ်)2 (ၸၢႆး ၵိူလ်း)2 လၢတ်ႈၵႂၢၵ်ႉငလႈ ၸၢမ်းတႆး ၸႂ်ႈပေႃးပွင်ႇ
ႁူမ်ႈၶေႃႈ၊ တၢမ်ႈၵႂၢၵ်ႉငလႈ လိၵ်ႈတႆး ၸႂ်ႈပေႃးပွင်ႇ ႁူမ်ႈတူဝ်၊
ၸၢမ်းတႆးႁၢၵေႃႈ ၶိူဝ်းတႆးတၢ လိၵ်ႈတႆးတၢၵေႃႈ ၶိူဝ်းတႆးႁၢ ...

ႁွပ်ႈၸၢႆးလေႈၵၢမ်ႇပၼ်ၵႂႃႇ ၶေႃႈႁၢမ်းတႆး ...
ႁွပ်ႈယိင်းလေႈၵၢမ်ႇပၼ်ၵႂႃႇ လိၵ်ႈလၢႆးတႆး ...

V2. (ယိင်း ၵိူလ်း ...ယိင်း ၵိူလ်း ...)/ (ၸၢႆး ၵိူလ်း ... ၸၢႆး ၵိူလ်ႉ ...)

ၵိၼ်းၵၢဝ်လေႈ ထုင်းတႆး ၽိုင်ႈတႆးပွင်ႇဝႃႈသင်၊ ၵီပ်းႁွမ်လေႈ
သိမ်းပႅင်းယႃႇပေႃႉႈမၼ်းၵႂႃႇ ထုင်းၶိုၼ်ႈယႂ်ႇၵေႃႈ ၶိူဝ်းၶိုၼ်ႈသုင်
ၽိုင်ႈတႆးသုၵ်ႈၵေႃႈ တႆးၶိုတ်းပၢၼ် ...
ႁွပ်ႈၸၢႆးလေႈ ယႃႇပၼ်ၵႂႃႇ ထုင်းတႆးႁဝ်း ...
ႁွပ်ႈယိင်းလေႈ ၵၢမ်ႇပၼ်ၵႂႃႇ ၽိုင်ႈတႆးႁဝ်း ...

V3. (ယိင်း ၵိူလ်း ...ယိင်း ၵိူလ်း ...)/ (ၸၢႆး ၵိူလ်း ... ၸၢႆး ၵိူလ်ႉ ...)
ႁၵ်ႉႁွမ်ၵၼ် ၶိူဝ်းတႆး လိူဝ်ႉတႆး ယႃႇၵႂႃႇႁၢႆ။ ၽွမ်ႉၵၵ်ႉငဝ်
မိူင်းတႆးယႃႇၵႂႃႇလႆႈလူႉလၢႆ မိူင်းတႆးႁၢႆၵေႃႈ ၶိူဝ်းတႆးႁၢင် ၶိူဝ်းတႆးႁၢင်ၵေႃႈ
မိူင်းတႆးႁၢႆ ...

ႁွပ်ႈၸၢႆးလေႈ ယႃႇပၼ်ၵႂႃႇ လိူဝ်ႉၶိူဝ်းတႆး ...
ႁွပ်ႈယိင်းလေႈ ၵၢမ်ႇပၼ်ၵႂႃႇ လိၼ်မိူင်းတႆး ...

ၵူႈပၼ်ႇႁွင်

တႅမ်ႈ–ၸၢႆးမူး

V1. ႁဝ်းႁူးလႆႈမႃးထူပ်းၵၼ် ႁဝ်းႁူးလႆႈမႃးမိုတ်ႈၵၼ် ယၢမ်းၶဝ်ႈႁူမ်ႈပေႃးသိူဝ်းၸႂ်
ၵႂၼ်ၵၼ်မႃးလေႈႁဝ်းၵေႃႉ လွင်ႈမၢၼ်ႈတၢင်းၵူႈပၼ်ႇႁွင် ...

V2. ထုင်းႁဝ်းႁူမ်ႈပေႃးၵိူင်းသုၼ် မႃးႁဝ်းၽွမ်ႉၽိူင်းလွႆႈထႅမ်
ၵူလ်းၵေႃႉမိုတ်ႈၵိုဝ်းတင်းလၢႆ ပေၵၢႆမႃးႁဝ်းမၢၼ်ႈၵေႃႉ
ၵူႈလေႈႁဝ်းၵူႈပၼ်ႇႁွင် ...

လၢပ်ႈသႅင်ႈ ၶဝ်ၵႂႃႇလုၵ်ႉမွင်း ၵႂႃႇမူၼ်ႉလွမ်းႁွင် 。。。
ယုမ်ႇလူးၵေႃႇယိင်းႁၢင်ႈလီ 。 。
ယုမ်ႇလူးၵေႃႇၸၢႆးႁၢတ်းႁၢၼ် 。 。
ယိင်းၵိူလ်း 。 。
ၸၢႆးၵိူလ်း 。 。 ၵျူႇၶေႇၵႂႃႇပၼ်ႁွင်ႁဝ်း 。。。

V3. တူလ်းလူးပိူၼ်ႈပေႃးၵၢမ်းၶႂ် ထုင်ႈႁဝ်း ၽွင်ႈတၢႆးၶိုဝ်းသိုဝ်၊
ဝၢႆးမႃးၵေႃႉႁဝ်းၽွမ်ႉၵၼ် မိူၼ်သူႁဝ်းႁူးလႆႈၵျူႇ
လွင်ႈမူၼ်ႉတၢင်းၵႂႃႇပၼ်ႈႁွင် 。。。

ႁူႉငလႈၸၢႆးယိင်းတႆး

V1. ၽူလ်ႉၽၵ်းတူပၼ် လီလူမ်းတေႃႉ ႁဝ်းယွၼ်းတူၵ်းသူးသူ
ၵမ်ႉပၼ်ႁႂ်ႈမၼ်းႁႃႇ ယႅၼ်ႉငေႈၽွင်ႈထုင်းတႆး ဝၼ်းပီမႂ်ႇတႆး 。。。
(ၸၢႆး) ႁူႉငလႈၶွင်ႉယိင်းၵူလ်း 。。。
(ယိင်း) ႁူႉငလႈပီႈၸၢႆးမၢဝ်ႇ 。。。
မၢၵ်ႇတူၵ်းၶဝ်ႈမိုဝ်းလိင်း ပိုၼ်းတႆးမီးဝႆႉယူႇ 。。。

V2. ယႃႇပေလွႆတူၵ်းၵႅၼ်ၵႅင်းတႆး ၶိူဝ်းတႆးႁူႈၶိုၼ်ႈယွႆႇ ၵမ်ႉပၼ်ယူပ်ႈယွမ်းၽွႆ
သႅင်ႈႁွင်သႅင်ႈမွင်းတႆး ႁူႈၶဝ်ႈၵၼ်ဝႆႉ 。。。
(ၸၢႆး) ႁူႉငလႈၶွင်ႉယိင်းၵူလ်း 。。。
(ယိင်း) ႁူႉငလႈပီႈၸၢႆးမၢဝ်ႇ 。。。
ယႃႇပေႁူႈမိူင်းတႆး ၵူဝ်းၵွႆးပိူၼ်ႈမႃးတဝ် 。 。 。။

ႁူမ်ႈမီးၸႂ်ႁၵ်ႉၶိူဝ်း

တႅမ်ႈ–လၢႆးၶမ်းလိူၵ်ႈ၊ ႁွင်ႉ–လၢႆးၵွင်ႇထီးၶမ်း

V1. ၶုင်ႈၶူဝ်းတီႈႁဝ်းၼလႈၵမ်ႉသင် ၵေႃႉႁဝ်းၵေႃႈပိူၼ်ႈတီႈ
လၢတ်ႈၵႂၢမ်းတီႈႁဝ်းၼလႈၵမ်ႉသင် ၵေႃႉႁဝ်းၵေႃႈပိူၼ်ႈတီႈ
ယူႇၵူႈယူႇၶွင်ၵၢဝ်ႇပိူင်ႈၵိူင်ပဵတ်ႈတီႈ လိူဝ်ႉၶိူဝ်းတီႈ
ယူႇၵူႈယူႇၶွင် တေတႃႇၸႃႇလွမ်း ပီလႂ် ပီၶေႃႉၵူႈ ...
ပေႃးတီႈႁဝ်းတေၵုမ်ႉယူႇမိူင်ၶႄ ၶိူဝ်းတီႈ မိူင်းတီႈ
တေၸႃႇတေတႃႇပေႃးဝႃႈတီႈၵေႃႉၶိူင်ႈ (ႁူမ်ႈမီးၸႂ်ႁၵ်ႉၶိူဝ်းတႃႇသေႇ)²

V2. ၶုင်ႈၶူဝ်းတီႈႁဝ်းၼလႈယႃႇၵႃႈ ႁွပ်ႈတီႈၵေႃႈပိူၼ်ႈၵူၼ်း
လၢတ်ႈၵႂၢမ်းတီႈႁဝ်းၼလႈယႃႇၵႃႈ ႁွပ်ႈတီႈၵေႃႈပိူၼ်ႈၵူၼ်း
တႃႇယႂ်ႇမႂ်ႇသုင် လိူဝ်းတီႈတေလႆႈမီး လိူဝ်ႉၶိူဝ်းတီႈ၊ တႃႇယႂ်ႇမႂ်ႇသုင်
ႁူမ်ႈပိူင်ႈဝႃႈတီႈၸိုဝ်မိူင်ၵွၶ် ... တၢင်းၵူႈ ႉ ႉၵၢၼ်းၵၢၼ်းၶွင်းလႂ်
ယူႇၵူႈတႃႇသေႇ ၶိူဝ်းတီႈမိူင်းတီႈ ၸိုဝ်ပၶ်ၸႃႇလႃႇ ပေႃးဝႃႈတီႈၵေႃႉၶိူင်ႈ
(ႁူမ်ႈမီးၸႂ်ႁၵ်ႉၶိူဝ်းတႃႇသေႇ)²

V3. ၶုင်ႈၶူဝ်းတီႈႁဝ်းၼလႈၵမ်ႉသင် ၵေႃႉႁဝ်းၵေႃႈပိူၼ်ႈတီႈ
လၢတ်ႈၵႂၢမ်းတီႈႁဝ်းၼလႈၵမ်ႉသင် ၵေႃႉႁဝ်းၵေႃႈပိူၼ်ႈတီႈ
တႃႇယႂ်ႇမႂ်ႇသုင် လိူဝ်းတီႈတေလႆႈမီး လိူဝ်ႉၶိူဝ်းတီႈ၊
(တႃႇယႂ်ႇမႂ်ႇသုင် ႁူမ်ႈပိူင်ႈဝႃႈ တီႈၸိုဝ်မိူင်ၵွၶ်တၢင်းလႃႇ)²
(တီႈၸိုဝ်မိူင်ၵွၶ်တၢင်းလႃႇ)³

ၶိူဝ်းသိူဝ်လၢႆး

V1. (ပီႈၶွင်ႉမီးတီႈမိူင်းလႂ် ၵေႃႈတိုၼ်ႈငလႈႁဝ်း တင်းယိင်းတင်းၸၢႆ)2
ဝႆးဝႆးႁဝ်းၽွမ်ႉၵၼ်မႃး ယႃႇပေပ်ႉတႅၵ်ႈၵၼ်ငလႈ ၶိူဝ်းသိူဝ်လၢႆး
ပီႈၶွင်ႉႁဝ်းၽွမ်ႉၵၼ်မႃး မႃးငလႈၶိူဝ်းတႆးႁဝ်းၵႂႃႇၶိုၼ်ႈယႂ်ႇ ၵေႃႉလႂ်ၵမ်ႉဝႆႈ
ႁဝ်းႁူမ်ႈတင်းသႅင်ႈတင်းလူင် ႁဝ်းၽွမ်ႉၽိူင်ႈၵၼ်
လုၵ်ႉတိုၼ်ႈၶိုၼ်းမႃးငလႈ ၵေႃႉႁဝ်းၵူႈလုၼ်း ယိင်းၸၢႆးၵၢႆႇလၢႆးငၢၼ် ...

V2. (ပီႈၶွင်ႉပီးတီႈမိူင်းလႂ် ၵေႃႈတိုၼ်ႈငလႈႁဝ်း တင်းယိင်းတင်းၸၢႆး)²
ဝႆးဝႆးႁဝ်းၽွမ်ႉၵၼ်မႃး ယႃႇပေပ်ႉတႅၵ်ႈၵၼ်ငလႈ ၶိူဝ်းသိူဝ်လၢႆး
ပီႈၶွင်ႉႁဝ်းၽွမ်ႉၵၼ်မႃး မႃးငလႈၶိူဝ်းတႆးႁဝ်းၵႂႃႇၶိုၼ်ႈယႂ်ႇ
မိူဝ်ႈၶႄႉဝၼ်းၶိုင်ႈမိူဝ်းၶႄႈ မီးၵႃႈမီးၶၼ် ႁဝ်းၽွမ်ႉၽိူင်ႈၵၼ်
ၶုမ်ႉႁႃးၸၢႆးယိင်း တင်းသႅင်ႈႁဝ်းၵူႈလုၼ်း ၽိူင်ႈလီသေမိူဝ်ႈၶိုၼ်းၵဝ်ႇ ...
(ပီႈၶွင်ႉပီးတီႈမိူင်းလႂ် ၵေႃႈတိုၼ်ႈငလႈႁဝ်း တင်းယိင်းတင်းၸၢႆး)²

တႆးပၢၼ်ၶႅဝ်ႉ

တႅမ်ႈ–ၸၢႆးၶမ်းလႅင်း

V1. ၸၢႆး –မိုင်ႈတူၺ်းတၢင်းလႂ်ၵေႃႈ ပီႈၶွင်ႉတႆးတင်းလၢႆ
ၽိူင်ႈႁၼ်မိူၼ်လွႆလူင်ၶႃႈ
ၶႄးလုၵ်ႈၶိူဝ်ႉၶိူဝ်းတႆးလုၵ်းဝႆႉ ၽူၼ်တူၵ်းငလႈလူမ်းပဝ်ႇ
ၽိူင်ႈမၢၼ်းပေႃးၵိုမ်းမၢၼ်ႈ တူဝ်ၵေႃႈၽိူင်ႈပၵ်းလႅၵ်ႈဝႆႉ
လႆၵေႃႈၽိူင်ႈမႅတ်ႉလႅပ်းဝႆႉ ယူႇလႂ်ၵေႃႈၽိူင်ႈတုမ် ၵၼ ၽိူင်ႈပဵၼ်တူဝ်
ၶပေႃႉဝႆႉတွင်းဝႆႉတႅမ်ႈလႆ ၽိူင်ႈပိုၼ်ႈပေႃးၵၢမ်းၵဝ်
တၢင်းၼၼ်ႉၵတ်ႉၶိူဝ်းတႆး ...

V2. ယိင်း –မိူဝ်ႈယၢမ်းၶမ်ႉၶႂၼ်းလူင် မိူဝ်ႈယၢမ်းမႆႈၵိုၼ်ႈလူင်
ယႃႉပၼ်ၶႂၢၼ်ႇမိူဝ်းတႆးၵိူပ်း ၵႂၼ်ၵၼ်လႅင်ႉလူလုမ်းလႃးၶႅႈ
ၶဝ်ႈသႂ်းၶမ်ႉသိူဝ်ႈၶဝ် ၵၢမ်ႇမီးၵေႃႈဝႆႉလႃႈ
ၶဝ်ႈၶဵဝ်ထူဝ်ႇၶဝ်ႈၶိုင်ႈၶႅပ်း မေႃၵိၼ်ယူႇတႆးၶမ်ႉၽိတ်ႉ
ယူႇလိူဝ်ၵေႃႈၶႂၢၼ်ႇပဵၼ် ၶူဝ်းတႆးႁၢမ်းတႆးၶေႃၶေႃ
ၶူဝ်ႉတူဝ်းလိူဝ်းတႆးၶေႃၶေႃ ၶႂၢၼ်ႇပိူၼ်ႈပေႃးၽွင်ႉႁူဝ်
ၶပ်ႉယမ်လိူဝ်ႉမိူဝ်းတႆး ...

Cho:ယိင်း–တႆးမိူၼ်ႈယူႇ မိူဝ်းတႆးပၢင်မူႇ တႆးႁူႈတီႈ တႆးႁူႈမိူင်းမိူင်း
ယႃႉပေပၼ် မိူင်းတႆးၵႂႃႇလႆႈ ယႃႉပေပၼ်မိူဝ်းတႆးတၢမ်ႇတႆႈ
ယႃႉၶႂၢၼ်ႇမိူဝ်းပိူၼ်ႈပေႉၵိၼ် ၵေႉတတ်းၼလႈ တႆးမိူဝ်းသိူဝ်လႆး ...

Cho: ၸၢႆး–လိူတ်ႈၶိူဝ်ႉတႆး တၢမ်ႇပိူၼ်ႈမူႇ မိူဝ်းတႆးၶတ်းလႆႈမႃး ပီႈၶွင်ႉတႆး
ၵၢၼ်းၽိဝ်ဝႆႉမိူင်းတႆးပၢင်မူႇဝႃႈ ၽွၼ်းပုၼ်ႈတူၵ်းၶိူဝ်မႃႇၵေႃႈ
မီးၵိုင်းၵႂၢမ်ႁူႇယဝ်ႉ ၵႅၼ်းမေးၵိတ်းၶႂၢၼ်ႇမိူၼ်မိူၼ်း
မိူင်းတႆးၶိုင်းၽွၼ်ၵဝ်း မႃးၼလႈတႆးႁူႈလႆႈမိူင်း
ၵဝ်းသိူဝ်းၽွမ်ႉႁူမ်ႈၵၼ် မႃးလူးႁွင်တင်းမွင်းသိၼ်ႇတႆး...

V3. မိူဝ်ႈယၢမ်းဝူၼ်ႉၵႂၢမ်းတၼ် မိူဝ်ႈယၢမ်းသုၵ်ႉသၢၵ်ႉၸႂ်
ပေႃႈၶႂၢၼ်ႇပိူၼ်ႈလီႉၶေးမႃး ၵႂၼ်ၽွင်ႉလူဝ်းတႆး လိပ်ႈတၢင်းလီ
မိူဝ်ႈမႃးသမ်ႉမိူဝ်းလႆႈ မိူဝ်ႈမိူဝ်းမိူၼ်းပႃးၵူႈ ပုတ်ႉထသႃႇသၼႃႇၵဝ်း
ၽိူင်ႈၼႄႈလိၵ်ႈထုင်းၶမ်းၵဝ်း ယူႇလိူဝ်ၵေႃႈၶႂၢၼ်ႇလႂတ်ႈ ႁူၼ်းယၢၼ်း
ႁူၼ်းၽိတ်းသၢၼ်ၶတ်း ႁူၼ်းလူမ်းလၵ်းလိင်ႉလၢၼ်ၶႆႈ ၶႂၢၼ်ႇပိူၼ်ႈပေႃးႁူႉၵူႈ
တႆးၵၢမ်ႇၵိူဝ်ႈၶိူၵ်းၶႅ ...

V4. ထိုင်ယၢမ်းလုၵ်ႈလၢၼ်ၵႂၼ်ႇ ထၢမ်မိူၼ်းမိူင်းတႆးၵဝ်း
ၶႂၢၼ်ႇလၢင်းၶႆႈတိုၼ်းမီးဝႆႉ လိူင်ၶဵဝ်တင်းလၢၼ်ၶိုင်းဝူင်းၵၢင်
သိူဝ်တႆးတေဝ်ၶၼ်ၵႂၼ်ႇ မိၼ်ၶိုင်းၽေႃႉၵၢင်ၵႂၢဝ် သိုပ်ႇမႂ်ႇတေႃႇလၢၵ်ႉယဝ်ႉ

လိၵ်ႉပၼ်ငေၽေႈၵူၺ်ႈ ၶိူဝ်းယဝ်ႉၶိူဝ်းယူႇလွႆၵေႃႈ
ႁူဝ်ႈႁၢၼ်မိူင်းတႆးႁဝ်းၶႄႉၵၢၼ်လိၵ်ႈ ၶိူဝ်းတႆးႁဝ်းၽွမ်ႉသိၼ်လိၵ်ႈ
ႁူဝ်ႈပိူင်ႈပေႃးၵၢမ်းၶွႆ ၶႆႈပီၼ်လိူဝ်ႉၶိူဝ်းတႆး ...

Cho: (တႆး+ယိင်း) . . .

ၶူၼ်ႉႁၢင်ႈလီ

တႅမ်ႈ–တႆးၶမ်းလိၵ်ႈ၊ ႁွင်ႉ–ၶၢင်းမူဝ်မူဝ်ၶမ်းၵေး

V1. မိူဝ်ႈၽူၼ်ႈမွၵ်ႇတေၵူႈယဝ်ႉ မိူဝ်ႈၽူၼ်ႈမွၵ်ႇတေႁၢႆလႆႈ ယၢၼ်ၵူႈပၢၼ်လုၵ်ႈယိင်း
လုၵ်ႈတႆးပိူင်ႈ ႁွပ်ႈၶႆ ယၢမ်းတေႃႈလိူဝ်မၢဝ်ႇသၢဝ်
ၶႆႈၵွၼ်ၵၼ်ထၢမ်ယွၼ်းၵီတၢင်း ၶိုင်ႈ ၵၢႈငၶေလႈၶူၼ်ႉႁၢင်ႈလီၵိူလႆး
ႁူဝ်ႈပိူင်ႈပေႃးလိူမ်းၽဵၼ်ႉတႃ၊ ၵၢႈငၶေလႈ ၶူၼ်ႉႁၢင်ႈလီၵိူလႆ
တီႈပၢင်ပွႆးမူၼ်ႈသိူဝ်းၸႂ် မွင်းသၢင်ႇႁွင်ၵေႃႈတေလင် တိုၼ်ႈငဝ်းတူၼ်ႈပိူၵ်ႇ
ယဝ်ႉၶူၼ်ႉႁၢင်ႈလီၵိူလႆး (လူမ်းႁၢၼ်)2 ပေႃးငလႇၵဝ်သိၼ်ႈတၢင်းၵွင်
ပိူင်ႈပၼ်ႇပုတ်ႈၵၼ်မေးတူလႆး ၶူၼ်ႉႁၢင်ႈလီ ...

V2. ၽွင်ႁၢၼ်မွင်းၵေႃႈထုၵ်ႇၸႂ် ၽွင်ႁၢၼ်မွင်းၵေႃႈၶႆႈၵဝ် မိူဝ်းၵူႇၽဵဝ်ႁွတ်ႈၶိူၼ်းႁွတ်ႈ
ယေးယဝ်ႉ ႁွပ်ႈၶႆ ယၢမ်းတေႃႈလိူဝ်
မၢဝ်ႇသၢဝ်ၶႆႈၵွၼ်ၵၼ်ထၢမ်ယွၼ်းၵီတၢင်းၶိုင်ႈ တီႈၵၢင်ၸႂ်မွင်းၵၢႈတေႃႇၽွင်
ၵၢင်ၸႂ်မူၼ်ႈႁၵ်ႉပိူင်းၽွင် ၵၢႈငၶၶိုင်ႈၵေႃႉႁူႉ ၵမ်ႇၶၼ်
ၵၢႈငၶႁူၼ်းတင်းၶမ်ၼၶႄ မွင်းၵွၵ်ႇမၢင်ပွၵ်ႈမၢင်လွႆသေ ၶိူၼ်းမိူဝ်းၵူႇလွႆ
ၶူၼ်ႉႁၢင်ႈလီၵိူလႆး (ႁွပ်ႈသင်)2 မွႆႇယွၵ်ႇၸႂ်ၶိုင်ႈဝၼ်းသေ
သမ်ႉပွႆႇပိူင်ႈၸႂ်လပ်း လွမ်းမွင်းတင်းပီ ...

တႆးတိုၵ်ႉတွင်းယူႇ

တႅမ်ႈ–ၸၢႆးၶမ်းလိူၵ်ႈ၊ ႁွင်ႉ–ၶေႃးသၢႇရၢႇ/သၢႉၶႃႉ

V1. လိူမ်ႈမိူဝ်ႈမိူင်းတႆး တိုၵ်ႉပဵၼ်ထိူၼ်ႈလိုၵ်ႉလူင် လိူမ်ႈမိူဝ်ႈလွႆးသုင်
တၢႁူၼ်းတမ်ႉပႆႇ ၵၢၼ်ၵျၢး လိူမ်ႈမိူဝ်ႈၶမ်ႉၶူင်း ၽွၼ်ပႆႇၶၢမ်ႈ
တႆးတိုၵ်ႉတွင်းယူႇၵိူဝ်ႈ ။ ။ ။ ။ လိူမ်ႈမိူဝ်ႈၶဝ်လိၼ်
တိုၵ်ႉမီးတၢႇၽူႈလိူဝ်းၽိူဝ် ၽွၼ်တေထိင်လႆႈ လွင်ႈတႆးတၼ်းၵွၼ်တၢင်း
တႆးတိုၵ်ႉတွင်းယူႇ တႆးတိုၵ်ႉတွင်းယူႇ ၵၢၼ်ပဵၼ်မၢး ၵေႃး ။ ။ ။ ။
ၵေႃး ။ တႆးတိုၵ်ႉတွင်းယူႇၵိူဝ်ႈ ။ ။ ။ ။ ။

V2. လုပ်ႇပူႇၶေႃးၵဝ်း ယိၼ်ပဵၼ်ၽုၼ်ႇမူတ်းယဝ်ႉ
ၵိူဝ်ႇသေလိူတ်ႈၶဝ်ၵျူတ်းၶမ်ႉတၢႇ ပဵၼ်ၶွင် ၵဝ်သႆၸွင်ၶဝ်
ၵိူတ်းလိူဝ်ႉၽုၵ်ႇရၢႈ တႆးတိုၵ်ႉတွင်းယူႇၵိူဝ်ႈ ။ ။ ။ ။

V3. ပၢၵ်ႇၵမ်ႇတူင်ႉရေႈ ပိုၼ်းၶဝ်ႉၵမ်ႇတွၼ်ႉၵျ၊ လၢပ်ႇသေႁွင်ႈသေ
ယိပ်းမၢးသိုပ်ႇ ပၢၼ်ယဝ်ႉပၢၼ် တေႃႇထိုင်မိူဝ်ႈလိူဝ် မိုဝ်းတိုၵ်ႉမိၼ်ယၢမ်း
တႆးမီးပိုၼ်းယူႇ တႆးတိုၵ်ႉတွင်းယူႇ ။ ။ ။

ၶတ်းၸႂ်ႁူမ်ႈမိုႇသုင်

V1. ၸၢႆး+ယိင်း –သိင်ႁွင်သိင်မွင်းတႆး မေႃးလင်ႁူႈတၢင်းၵိူလ်း
ပီႈၶွင်ႉတႆးထူပ်းၵၼ် မူၼ်ႈၶိုၼ်းသိူဝ်းရၢႇ
ပဵၼ်ၸွႆၵၼ်ၵဝ်းသိူဝ်း ၵိူတ်းသင်ရေႈၵိူင်းတိူဝ်း
ပီႈၶွင်ႉတႆးၽွမ်ႉၽိူင်ႇၵၼ် တေႃႇလူဝ်ႈသုတ်းပၢၼ် ။။။

Cho:ယိင်း –မွၵ်ႇသုင် မွၵ်ႇသုင်သေၵမ်း ပီႈၶွင်ႉတၢႆး ၵိၼ်ၶၢင်းၵၢၼ်ၶၢင်းၶိုၼ်ႈယႂ်ႇ
ၶိူဝ်းတၢႆး ယႃႇၵိုတ်းၵူႈတေႃ မိူင်းတၢႆး ယႃႇၵိုတ်းၵူႈၵႃႈ ၶတ်းလႆႈ
ထိုင်ၸွတ်ႈလုၵ်ႈလၢင်း ၵိုတ်းၵူႈတၢႆးလႆႈၶိုတ်းပူၼ်ႉပိူၼ်ႈ

Cho:ၸၢႆး –ပီႈၶွင်ႉဝၢၼ်ႈမိူင်းတၢႆးၶဝ် မွၵ်ႇသုင်သေၵမ်းၶႃႈ
ၵိုတ်းၵူႈမိူင်းတၢႆးလူင်ၵဝ်း မွၵ်ႇသုင်သေတႃႉၶေႇ
ၶိူဝ်းတၢႆးၵဝ်းၵူႈၶိုၼ်ႈသုင် ၵၢင်ႈပဵၼ်ႈလွင်ႈတၢင်းၵႃႇ
ပဵၼ်လွင်ႈဝၢၼ်ႈမိူင်းၶိုၼ်ႈယႂ်ႇ ထႅမ်လွႆႈၵူႈၵိုတ်းၵႂႃႇ
ပဵၼ်လႆႈၵၼ်ပဵၼ်ႈ လွင်ႈၶိူဝ်းတၢႆးၵဝ်းတူၵ်းတႅမ်ႇပိူၼ်ႈ
ၵိုတ်းၵူႈတၢႆး လႆႈၶိုတ်းပူၼ်ႉပိူၼ်ႈ

V2. ၸၢႆး+ယိင်း –လႆႈသုင်လူလႆႈၶိူဝ်းၵဝ်း ဝူၼ်ႉလႆႈလိုၼ်ႈထိုင်ထိုင်
ယႃႇၵိုတ်းၵူႈပိုၼ်းၵဝ်ႇ ၵဝ်းလႆႈတူၵ်းၸေႃၼ်
ၵႃပ်ႇၵၢဝ်ပုၼ်ႈၸွၼ်းၵိူလ်း ပေႃးၵၼ်လႆႈသၵ်း"
ပဵၼ်ၵူၼ်းၵဝ်းလႆႈထုၵ်ႇသၢင်ႈ တႃႇဝၢၼ်ႈမိူင်းသုင် ...

V3. ၸၢႆး+ယိင်း –ထိုင်ၵႂၢပ်ႇဝၢႆးမႄႈ ၵဝ်းယႃႇပဵၼ်ၵူၼ်းယဵၼ်း သွၼ်ႇၶိူဝ်းၵဝ်း
ၵူႈမေႃၵႂၢၵ်ႉၶိူဝ်းၵဝ်ႇ ပၢႆလွမ်ပၢႆၸေႃလ်းၵဝ်း
တၵ်းထုၵ်ႇလႆႈပူၵ်းသဝ်း ၵမ်ႉလူး ပေႃးၵဝ်းၵမ်ႉပဵၼ်
ၵမ်ႉပဵၼ်ႈလိမ်းလႆႈ . . .

ၵႂၢမ်းၶူမ်းပီႈၼွင်ႉ

V1. ဝၼ်းၶဵဝ်ႈပဵၼ်ဝၼ်းယိုင်ႈယႂ်ႇ ပီႈၶွင်ႉတၢႆးၵဝ်း လႆႈမႃးထူပ်းၵၼ်
မူၼ်ႈမူၼ်ႈသိူဝ်းသိူဝ်း တူင်ႉၵၼ်တၵ်ႉၵၼ် ၵမ်ႉၵိမ်ႉလႆႈ
ၶိူဝ်းတၢႆးယူႇၵေႃႉတၢင်း တီႈလေးလွတ်ႈ ၵူပ်ႉလူးတေႃႇၶေႃႈၵၼ်ယဝ်ႉ

ၶိူဝ်းတႆး ၶိူဝ်းႁၵ်ႉမိူင်းတႆး ၶိူဝ်းမီးၽႅင်းမီးမုၼ်ယႂ်ႇ မႂ်ႇသုင်သေၵမ်း
လႅမ်းႁူမ်ႈၵုသူဝ်ႉၵၼ် ...

V2. ၽေႃၼ်"မီး"လိၵ်ႉယႂ်ႇ ၸမ်ႉဝႃႈႁဝ်းႁႃး လိူတ်ႈၶိူဝ်ႉလိူဝ်ႉလိၵ်ႉ ႁူမ်"လူမ်း"
တူလ်ႈႁၼ်တၢင်းလႆႈ ပိၼ်ပီႈၶွင်ႉ တၢင်းၽိတ်း ပိတ်ႈဝႆး" လၢတ်ႈၶိူဝ်းၶွႆႈ
သိၼ်ႈတၢင်းသိုပ်ႉႁွတ်ႈႁူႈလွႆ ...

V3. ဝၼ်းမိူင်းမူဝ်း ပေႃးႁႆႈလႆ ဝၼ်းငဝ်းလိၼ်းႁိူဝ်ႈပိူင်းထွင်ႉ ပွင်ႉပၼ်သႆၶိူဝ်း
တၢၵ်ႉႁၵ်ႉႁဝ်းသိုပ်ႉၵၼ် ၵႂၢမ်းလူမ်းပီႈၶွင်ႉ လူမ်းပီႈၶွင်ႉ ၽွမ်ႉၵၼ်ႁွင်ႉ
.. ၵႂၢမ်းသိူဝ်းၶႅင်ႉၵၼ် ၸဝ်ၶႅၼ်ႈၵႂႃႇ ... တေႃႇႁွတ်ႈသုတ်းပၢႆ ...

ၵႂၢမ်းတူၵ်းသူး

V1. ၸွၼ်ၵၼ်မေႃးႁႆႈႁွင်ႈမွင်းတႆး ၸွၼ်ၵၼ်ႁွင်ႉသိၼ်ႇသိင်ၵႂၢမ်းတႆး
ၽိုၼ်ႈပူၼ်ႈပေႃး ၸၢမ်းၶွႆလူး ၽိုၼ်ႈပေႃးၶပ်ႉၶမ်ထိုင်ႁူၼ်းထဝ်ႈ
ၽိုၼ်ႈပေႃးႁွင်ႉလၼ်လႆႈႁူၼ်းၶမ် လၢႆးတၢင်းယိင်းၼဝ်ပႆႇဝႆးဝႆး
မေႃးၼၼ်ၼၼ်တီႈႁဝ်းတုမ်ၶႄႈ ၶုင်ႈၼူဝ်းတႆးၽိုၼ်ႈၼိၼ်း ႁူဝ်လၢမ်းတင်ႉၶေ
တီႈႁဝ်းတုမ်လႄႈ ...

V2. တူၵ်းသူးၼဝ်ႈမုၼ်းႁႄႉ ယၢမ်းၶေႃႉတူၵ်းသူးလွင်ႈတၢင်းၶႄႉ
ၽိူင်ႈထုင်းတႆး ႁဝ်းပၢၼ်တေႃႇပၢၼ်ယိုၼ်ႈမေႃးၶႄႈၵၢၼ်
တူၵ်းသူးၽွမ်ႉႁူမ်ႈၵၼ် ယၢမ်းၶႆႉတူၵ်း မုၵ်ႉလုမ်းမၼ်ႈ
လႆႈႁၵ်ႉၶိူဝ်းတႆးပၢၼ်တေႃႇပၢၼ် သိုပ်ႉမေႃးၶႄႈၵၢၼ် ...

V3. ၽိုၼ်တေၸွၼ်ႁူဝ် ၽိုၼ်တေလွမ်း တႆးၶႅင်ႈၵၼ် တႆးၶႅင်ႈၵၼ်
ပဵၼ်တႆႈထိၼ်ၵၼ် ပဵၼ်တႆႈၶေႈၵၼ် လၢႆးငလႈယိင်း ယိင်းငလႈလၢႆး
မီးႁၵ်ႉမီးႁၵ်ႉ တင်း မူတ်း တင်းမူတ်း တႆးသၼ်တႆးသိင်ႉႁဝ်းလိၵ်ႉမေႃးၵူဝ်ႈ
မူဝ်ႈယၢမ်းၶႅင်ႉၶေ ၽွမ်ႉသိၼ်ပိၼ်းပၢၵ်ႉ
မေႃးလႄႈလူဝ်းႁဝ်းပိၼ်တႆးၶႅင်ႉၵၼ် ...

ၵ.ၶ.င တူဝ်မူၼ်း

V1. ၵ ၶ င ၵူၼ်းမိူဝ်ႈၵွၼ်ႇ သိုဝ်ႉၽိုၵ်ႉၵိုၵ်ႈငၢင်းလႄႈ ၸၢင်ႈၶဵၼ်းဝႆႉၼႄႈ လ သ
ၸ လူမ်းသိုဝ်းထူပ်းလူးၶၢၼ် ပုၼ်းတင်းပပ်ႉလိၵ်ႈသေ
တေႃႈၵူၼ်ႈႁူင်းၶဵၼ်းယဝ်ႉၵိူဝ်း လုၵ်ႈၼမ်ႈတႃႇတင်းလႄႈ ...

V2. တ. ထ. ၶ တႃႇထဝ်ႈၶုမ်ႉ ယႃႉႁုမ်ႉမိူင်ႉၶွၼ်းၽၼ် ပွၵ်ႈႁူင်းၶဵၼ်းၵေႈ
ပ. ၽ. ၽ ပႆၽိူင်ႉၽိုၼ်ႈလွမ်းၶၼ် ၸွႆႈတႃႇၶိုတ်းပူၼ်ႉပိူၼ်ႈ
ထႅမ်ႉၵၢၼ်ႉၶပေႉ သွၼ်ႉပွင် " မ " မေႈၼမ်ႈမၢၼ်ႈမိူင်းမူၼ်း ...

V3. ယ ရ လ ဝ ႁူပ်ႉလီပ်ႈၵူပၼ်ႉလိူၼ်မူၼ်းမူၼ်း
တူဝ်ၼမ်ႈလိၵ်ႈတႃႇသိပ်းၵဝ်ႈတူဝ်

ၵိူၵ်ႉပုႈတူဝ်ၼမ်ႈ " ၸ " ၸဝ်းၸူးႁူႉလၵ်းယဝ်ႉ လိၵ်ႈတႃႇ " မ "
ၸူႈတူဝ် ၸွႆႈႁွတ်ႈထိုင်တႃႇၵူႈၵေႉ ၵ. ၶ. င တေႃႈထိုင် " ၵ "
ၶဵၼ်းသုတ်းယဝ်ႉ ၵိူဝ်းၵေႉၶဝ် . .

သီၶၼ်ႈတၢင်း"မ"ၸူႈတူဝ်

V1. မႂ်းၼႄႈ မႂ်းၼႄႈသွၼ်လိၵ်ႈတႃႇ မႂ်းၼႄႈ မႂ်းၼႄႈသွၼ်ၵၢမ်းတႃႇ
ၵမ်ႉႁူႉလိၵ်ႈ ၶငေႉတႃႈမွတ်ႉ ၵမ်ႉမေႃလိၵ်ႈၶငေႉတႃႈတၢၼ်
တေႉၵၢၼ်ႉၵူႉၼႄႈ ၵ.ၶ.င ပိူၼ်ႈႁွင်ႉတူဝ်ၼမ်ႈဝႃႉ
သိုပ်ႉၵူႉၼႄႈၼမ်ႈၵပ်းငဝ်ႈ ၸွႆႈၵၢၼ်ႉၵူပ်သူပ်းလႆႈသိပ်း တူဝ်
ၶမေႉမိူၵ်ႉၶိုင်ႈယွတ်ႉ ၶွတ်ႉၸွႆႈပီၼ်လိၵ်ႈၶိုင်ႈတူဝ် ၵွၼ်ပႆသီၶၼ်ႈတၢင်း
"မ" ၸူႈတူဝ် လုင်လၢၼ်ထိုင်လႅင်းတီႈပိူင်းသုၼ် . . .

V2. ယ. ရ. ဝ လေႃးၼမ်ႈသိင်သွၼ်ႉ ၸွႆႈႁွၼ်းၶဝ်ႈၵွၵ်းၵေႃ
ၵၢၼ်ႉၶဵၼ်းၸွႆႈထိုင်လွၼ်ႉ ၼမ်ႈၵပ်းသွၼ်ႉလွမ်းလိမ်

ၶေႃႈၵႂၢမ်းႁူႈသႅင်လႅတ်း တူဝ်ၽႅတ်းသမ်ႉမႃးထႅမ်
လႆႉၵူၼ်ႈတိုဝ်းၵူၼ်ႈႁူႈငၽႃႇတိုၼ်း လႆႈၶုမ်ႈယိင်းၶုမ်ႈၵႂၢၼ်ၵၼ်ၸၢၼ်း
ၽွင်းယၢမ်းတၼ်းလဝ်ႈၵဝ်ႇ ႁူႈလႆႈၵၢဝ်ၶမ်ႉတွၼ်း
လိၵ်ႈလၢႆးလူင်ၸဝ်းႁူႈမိူၼ်ႈယႂ်ႇ သႂ်ႇၵူၼ်ႈငလႈတူၼ်းသိင်/ ၽႂ်ႇ"ႁူႈၶတ်းလႆႉ ။

ယွင်ႈယေးလဝ်ႈၶူးမေ

V1. ၸဝ်းမေးၸူပ်ႉၵၼ် ၸဝ်းမေးထူပ်းၵၼ် မေးၽွမ်ႉၶွၼ်ႈၸႅင်းငၶလႅင်းတီႈ မွၵ်ႇလၢမ်ၵမ်ႇလိမ်းလႆႈၵုင်ႇမုၼ်လဝ်ႈၶူးမေ လိၵ်ႈလၢႆးၸဝ်းပၢၼ်မိူဝ်ႈဝၼ်း သိုၼ်း ၶိုင်ၶပ်း ၸီတ်းပိၼ်ပၢင်ပွႆးၵိုၼ်း လူဝ်းၸဝ်းသိုပ်ႇတႅမ်ႈပိုၼ်း ...

V2. ၸဝ်းၸူႉလၵ်းၵၼ် ၸဝ်းၸွမ်းမိုဝ်းၵၼ် ဝၼ်းမၼ်းထိုင်မေးႁူႈၸဝ်းတူင်ႉ တိုၼ်ႇၵၼ် ၵမ်ႇလိမ်းလႆႈၵုင်ႇမုၼ်လဝ်ႈၶူးမေ လိၵ်ႈလၢႆးၸဝ်းသၢႆလႆႈလူဝ်ႉ လၢတ်ႈငမႈမိူင်းတႆးတေလၢတ်ႈၵႂၢမ်းယွင်ႈ တွင်းမႃးသႂ်ႇဝႆႉပိုၼ်း ။ ။ ။

V3. ၵူႈဝီ မိူဝ်ႈႁွၼ်ႇၸူဝ်ယွၼ်ႇၵၢၼ်လူဝ်ႉၶိူဝ်း မိူဝ်ႈၶၼ်ႉလႆႈလီ မိူဝ်ႈၶေၼ်ႉႁွပ်ႈၶဝ် ၶတ်းၸႅင်းဝႆႉ ၵူႈဝီ ပၢၼ်မႂ်ႇတေတ်ၶၼ်းပုတ်ႈသိုပ်ႇသၢႆလႆႈလူဝ်ႉလၢတ်ႈၵူႈ ထိုင်တီႈယူင်းမႃး ၸဝ်းတိုၵ်ႉသိုပ်ႇတႅမ်ႈပိုၼ်း ။ ။ ။

ထိုင် – သၢႆၸဝ်ၸၢႆႉတႆး

V1. လိူၼ်လႅင်မိူင်းတႆးၸၢင်ႈလီ ၶဝ်းမွၵ်ႇႁွၼ်ၵီႈလွၼ်ႉလွမ်းလွႆ လႆႈၵေႃႈဝႃႈလႆႈ ၸတ်းၸၢၼ် ယိင်းၸၢင်ႈလီၵေႃႈယင်းယွမ်းပိူၼ်ႈ လုင်မိုဝ်းသေၽွမ်ႉပိၼ် ပိူၼ်းသိူဝ်ဝၼ်းၶိုင်ႈတေၵူဝ်ႈၵူင်း ၸဝ်းတၵ်းတေဝ်ႉယူင်းမႃး (မူၼ်ႈၵျူႉၵူႈ လွမ်းတင်းမွင်းႁွင်သိူင်ႇ ။ ။2) ၸူၼ်ႉၵူႈ ၸူၼ်ႉၵူႈသၢဝ်မိူင်းတႆး ပေးပိၼ်ၶိူဝ်း လိဝ်ၵၼ်လႆႈမႃဝ်ႇၶႅ ၽႅင်ၶႂ်ႈၵူလႅ်းလိပ်ႈတေၽွမ်ႉယူႇ ၸူၼ်ႉၵူႈ

ႁူၶၼ်ႉၵူႈဝေႈလၢႆးမၢဝ်ႇ, တၢလၢႆႉတူလ်းႁၵ်ႉမ်ၶၼ်ႈလူးၽႅ် ၵိတ်းတေၵိတ်း
ထုင်းၽိုင်ႈႁဝ်းယိုၼ်ႈမႃး ၵွႈတေႃႇလုၵ်ႈလၢၼ်ႁဝ်းၵူႈ, လၢႆးငလႈတင်း
ယိင်းသင်ထူပ်းၵၼ် တေပီၼ်ႁိုင်း မိူဝ်းၶႄႈတၢႆးႁဝ်း ...

V2. လိူၼ်လႅင်မိူင်းတၢႆးႁၢင်ႈလီ ၶၢဝ်းမွၵ်ႉႁွၼ်ၵီႈလွၼ်ႉလွမ်းလွႆ လၢႆးဝေႈဝူႈလၢႆး
ႁတ်းႁၢၼ် ယိင်းႁၢင်ႈလီဝေႈယင်းယွမ်းပိုၼ်ႈ လုင်မိုဝ်းသေၽွမ်ႉပီၼ်
ပိုၼ်းသိုဝ်ဝၼ်းၶိုင်ႈတေၵိုဝ်ႈၵိုင်း ႁဝ်းတၵ်းတေဝႆႉယိုင်းမႂ်၊ (မူၼ်ႈၵျူႉၵူႈ
လွမ်းတင်းမွင်းႁွင်သိုင်, . .2) ႁူၶၼ်ႉၵူႈ ႁူၶၼ်ႉၵူႈသၢဝ်မိူင်းတၢႆး
ပေႃးပီၼ်ၶိူဝ်း လိဝ်ၵၼ်လၢႆးမၢဝ်ႇၶႆ ၽိူၼ်ႈၵိုလ်းလိူပ်ႈတေၽွမ်ႉယူႇ, ႁူၶၼ်ႉၵူႈ
ႁူၶၼ်ႉၵူႈဝေႈလၢႆးမၢဝ်ႇ, တၢလၢႆႉတူလ်းႁၵ်ႉမ်ၶၼ်ႈလူးၽႅ် ၵိတ်းတေၵိတ်း
ထုင်းၽိုင်ႈႁဝ်းယိုၼ်ႈမႃးၵွႈတေႃႇ, လုၵ်ႈလၢၼ်ႁဝ်းၵူႈ, လၢႆးငလႈတင်း
ယိင်းသင်ထူပ်းၵၼ် လီၽွမ်ႉပိင်းမိူဝ်းၶႄႈၶိူဝ်းသိုဝ် တေပီၼ်ႁိုင်း
မိူဝ်းၶႄႈတၢႆးႁဝ်း ...

ၽိူင်ႈငၢႆႈငလႈသီမွႆႉ

V1. ၶၢဝ်းၵတ်းမူလ်ၶၢႆးပေႃးၽိုၵ်ႉ, တူလ်းၵူႉတီႈလိုၼ်လီသိုဝ်းလႅ် မိူင်းတၢႆးပီၼ်
မိူင်းၵတ်း ယိၼ် ၶိူဝ်းတၢႆးႁဝ်းပီၼ်ၶိူဝ်းမိူင်းလွႆ ယူႇလိူမ်းသိင်ၵျမ်းဝၢၼ်ႁူ
ထုင်းတၢႆးငလႈ
တင်းၽိုင်ႈငၢႆႈႁဝ်းလၢႆးယိင်းလိမ်လိၵ်ႉတင်းယွႆႉ(ၽွမ်ႉၵၼ်ငလႈႁဝ်းႁူမ်လူ
မ်းပီမွႆႉ...2)

V2. မူင်းၶျူႉ ... မူင်းၶျူႉ ... မူင်းၶျူႉ ... ယုၵ်ႉတိၼ်တမ်းၵူႈလွမ်းသိင်ႁွင်လူင်
ယူႇပေပၼ်ၵဝ်ဝွတ်ႈဝူးႁၢႆ မီးမႃးလိမ်မိူဝ်ႈပိုၼ်းႁွၼ်ႉ, လိူၼ်လႅင်ဝၼ်း
ၶိုင်ႈပွႆးပီမွႆႉ, ယူႇပေသိမ်းလိူဝ်းပီၼ်လုင်းငလႈတင်းပူႉမွၼ်ႉၶဝ် ၶတ်းလႅ်
ၶတ်းလႅ် ႁျၵ်းလူးၵူႈလၢႆးသိၼ်းငလႈ (သိင်ႁွင်မွင်းတၢႆးႁပ်ႉတွၼ်ႈယူႇ, ...2)
လၢႆးယိင်း ယိင်း လၢႆးတင်းလၢႆ (ၽွမ်ႉၵၼ်ငလႈႁဝ်းႁူမ်လူမ်းပီမွႆႉ, ...2)

ၵႂၢမ်းတၢင်ႇလွမ်ပိင်

ၶိူဝ်းႁဝ်းၶိူဝ်းယႂ်ႇလႄႈ . . .

လွမ်ပိင်သၢမ်လၶ်ႈတႄႉ . . .

လိူၼ်ၶမ်းလဝ်ႈလၵ်ႉၵႂႃႇ . . .

ၸိူဝ်ႈႁဝ်းမီးတေႃႇလႄႈ . . .

ၽွမ်ႉပိူင်းလွင်ႈဝႃႇလႄႈ . . .

သူလဝ်ႈႁဝ်းၶႃႈပိူၼ်ၽူႈမီးလွင်ႈသတ်ႉလႄႈ . . .

သၢင်ႇထိုင်လုၵ်ႈၵိူၼ်း

တႅမ်ႈ၊ ၸွင်ႉ–လၢႆးမူး

V1. မႂ်ႇသုင် မႂ်ႇသုင်တင်းသဵင်ႈ လုၵ်ႈၵိူၼ်းၵူႈလၢႆ မေႃသွၼ်တေတေလၢတ်ႈ တွင်ႈမႆ ဝႃႈ ၵၢင်ၶႂ်လုၵ်ႉလဝ်ႉ"သေယဝ်ႉသုၵ်ႈၶေႈ ပေႃးယဝ်ႉ သီၼိဝ်ႈ ၽိုၵ်းယၢမ်ႈပၼ် ယိပ်းပပ်ႉလူလိၵ်ႈၵိူၼ်းၵူမ်ၵၢၼ်ႉ တႅမ်ႈၵႂႃႇမႆၵႂႃႇ ၽႂ်ယႃႇၶၢင်း ...

V2. မႂ်ႇသုင် မႂ်ႇသုင်တင်းသဵင်ႈလုၵ်ႈၵိူၼ်းၵူႈလၢႆ ၵၢၼ်ႉလိၵ်ႈႁဝ်းယဝ်ႉ ၵိူၼ်းၵိၼ်ၶဝ်ႈ ထႆႇလႆႈၶူဝ်းလီၵ်ႈႁဝ်းယႃႇငဝ် ပေႃးယဝ်ႉၵၢဝ် ထူင်ပႃးသေၵႂႃႇ ၵူင်းၵိူၼ်းတီႈသွၼ်လၢႆးပလ်ႇလႃႇ တႅမ်ႈၵႂႃႇမႆၵႂႃႇ ၽႂ်ယႃႇၶၢင်း ...

V3. လူင်းႁူင်းၵၢင်းယဝ်ႉ မိူဝ်းၽဵဝ်ၵူၼ်း မိူဝ်းၽိုၵ်းလီၼ်ႈႁၢင်း ပေဝ်လိူၼ်း ဝၢႆးၶၢဝ်ႉ ၵၢပ်ႇၶမ်ႉသီတူဝ်ၶိင်း လွမ်းလွႆးပေႃးမႃးမိူဝ်ႈႁူင်သုၵ်း ၵၢင်းၶဝ်ႈၶမ်ႈယဝ်ႉ ႁူမ်ႈၵိၼ်ၵိုၵ်း ၽိုၵ်းၽွၼ်ႉလိၵ်ႈသေ ၶွၼ်းလဝ်ႉ" လၢတ်ႈသၢင်ႇၵႂၢမ်း ၵႂၼ်ႇၽိုၼ်ယႃႇလိူမ်း ...။

ၶၢဝ်းၵတ်း မွၵ်ႇႁွၼ်ၶီႈ

V1. ၸၢႆး– ၶၢဝ်းၵတ်းမိူင်းႁဝ်း မွၵ်ႇႁွၼ်ၶီႈလွမ်းလွႆ မုင်ႈဝၢႆႇတူလုၵ်းတီႈလႆ သႃႇလႆဝ်ႉ ယိင်း– ၽွင်မူလ်ၶၢႆးတူၵ်း ထိင်ႈလွမ်းတၢင်းႁၢင်ႈလီ ၽၼ်ႇ လီၼ်တီႈႁဝ်း သဝ်းၵျူႇလႆ၊

ၸၢႆး– ပီႈၶႂ်ႈလၢတ်ႈၵႂၢမ်းၶေႃႈၵွၼ်ႇ တေၵွၼ်ႁၼ်ၶူဝ်ၵိုဝ်

ယိင်း– ၶၢင်ႇၵၼ်ပီႈၶႂ်ႈယွၼ်းလၢတ်ႈၵူပ်ႇ တေပိၼ်သၢင်လၢႆလၢႆ၊

ၸၢႆး/ယိင်း– ၵူဝ်ႉ ႉ ၵူဝ်း ႉႉ မႃးငလႈႁဝ်းၵိၼ်ၶဝ်ႈ တၢႆးပွတ်းႁွင်ႇ တၢႆးဝၼ်းၵွၵ်ႇ ၵိုဝ်ဝႃႈတၢႆးတီႈလႆ ၵႂၢမ်းၶႄႉငတႉယႃႇၵိုၼ်ႈလိူမ်း၊

ၸၢႆး–ၶူဝ်းမိူင်းႁဝ်း တိုၼ်းၵွၵ်ႇၶမ်ပိူၼ်ႈပေႃးၶွႆ ၵမ်ႇၽေႇသုတ်းသိင်ႈၵေႃႈ ၵမ်ႇၵၢႆလိုႈ၊

ယိင်း–ၵွၼ်ၵၼ်လုမ်းလႃးလွႆႈပႃးတၢင်းႁူႉႁၼ် ထိမ်ၵဝ်ပုၼ်ႈၽွၼ်း မီးၶၢင်ႇ ၵၼ်၊

ၸၢႆး– ပီႈၶႂ်ႈလၢတ်ႈၵႂၢမ်းၶေႃႈၵွၼ်ႇ တေၵွၼ်ႁၼ်ၶူဝ်ၵိုဝ်

ယိင်း– ၶၢင်ႇလႆပီႈၶႂ်ႈယွၼ်းလၢတ်ႈၵူပ်ႇတေပိၼ်သၢင်လၢႆ"

ၸၢႆး/ယိင်း– ၵူဝ်ႉႉၵူဝ်းႉ ႉၵပ်ႉၶမ်ႉၽိတ်ႉထူဝ်ႇၶဝ်ႈ တၢႆးပွတ်းၵွၵ်ႇ တၢႆးဝၼ်းၵွၵ်ႇ ၵိုဝ်ဝႃႈတၢႆးတေႈလႆ ၽၢၵ်းၶႄႉငတႉယႃႇၵိုၼ်ႈလိူမ်းႉ ႉ ႉ။

သိုဝ်တႆးသိုဝ်တေၸႆး

တႅမ်ႈ–ၸၢႆးလွမ်လိူၼ်၊ ႁွင်ႉ–ၼၢင်းလၢမ်ၶူၼ်း

V1. သိုဝ်တႆးၶေႃႈ သိုဝ်တေတၼ်ၸႆး လၼ်ၸၼ်းတႆးၶေႃႈ လၼ်ၸၼ်းတေပုတ်ႈႁိူဝ်ႉ
ၶိူဝ်းႁူၼ်းၵိုဝ်မီးဝၼ်းၼႆ ၶိူဝ်းတႆးၵိုဝ်မီးဝၼ်းတႆ ပေႃးၼဝ်းငလႈသူ
ၽွမ်ႉလွင်ႈၵၼ်တေႉ ...

ၽိုင်တေၶႂ်ႈၶၢင်ယႃႉၵဝ်း ပေႃးၼဝ်းၵႂမ်ႇလွမ်းၽွမ်ႉသိင်ႈ ႁူမ်ႈႁႅင်းယိပ်းမိုဝ်း
ၵၼ်ႁိူဝ်ႉ ႁူမ်ႈႁႅင်းၽွမ်ႉလွင်ႈၵၼ်ႁိူဝ်ႉ တေၵၢၼ်းထိုင်ၽင်ႇၵိူဝ်းသူငလႈၼဝ်း ...

V2. ၵမ်ႇမီးတႆးၶိူၼ်တႆးလိုဝ်ႉ တႆးလိၵ်ႈတႆးယွႆႇ ဝူၼ်ႉတူလ်းႁၢမ်းလၢတ်ႈ
သူၼဝ်း ၵိၼ်ၶဝ်ႈၵိၼ်ၶမ်ႉ ၶပေႉၶိုင်ႈသွင်သၢမ် ၶေႃႈၼဝ်းမိူၼ်ၵၼ်
ၶေႃႈၼဝ်းမိူၼ်ၵၼ် ယွၼ်ႉပိူဝ်ႈၼဝ်းပၼ်ၶိူဝ်းလိၵ်ႈ ယွၼ်ႉပိူဝ်ႈၼဝ်းပၼ်
ၶိူဝ်းလိၵ်ႈ ပၼ်တႆးမိူၼ်ၵၼ် ပၼ်တႆးၶင်ႈၵၼ် ...

V3. ႁွပ်ႈယၢၼ်လႆႈပီမိူင်း ၶိူဝ်းၼဝ်းၶေႃႈလိုမ်းၵၼ်ႁိူဝ်ႉ ပီႈၼွင်ႉတွင်ႉလိၵ်ႈၶေႃႈယႃႉ
သင်ၼဝ်း လိုမ်းသွၵ်ႈႁႃႁိူဝ်ႉ တေႁူင်ႈတူၵ်းၼႆ သႆႈလွင်ႈလိူတ်ႈၼဝ်း ...

ႁူႉမိူင်းတႆးၶိူဝ်းလိၵ်ႈ

တႅမ်ႈ–ၸၢႆးၶိူဝ်းသုၵ်း၊ ႁွင်ႉ–ၸၢႆးၶိူဝ်းသုၵ်း+ၼၢင်းသီမူၼ်း

V1. လိူၼ်လႅင်ၶၢဝ်းၵတ်းၵႂၼ်ႉၽဵဝ်မႃးၶေႃႈ တူလ်းလူးပွႆးပိမ်ႉတႆး ႁူႈၵိူင်ႉႁူႈ
ဝၢၼ်ႈ ၵႂၼ်ၽွမ်ႉၵိၵ်ႉတႆးႁူႈတီႈယူႉ ယႃႉထၢင်ႉ တေဝႃႈမၼ်းၼႆ
သႆႈၶိူဝ်းတႆးၶဵဝ်ႉလႆႈမီးမႃးႁိူင် ၶိူဝ်းလဝ်ႈၶိူဝ်းၶုၼ် သိုပ်ႉပိုၼ်းမီးတေႃႉ
မိူဝ်ႈလိၵ်ႈ . . .

ၽႂ်တေထိင်လႆႈ တီႈမီးမိူင်းယူႇဝႆႉၵျင်းၶေႃ တေႃႇထိုင်ယၢမ်းၶႄႉ
သေလႆႈတီႈလႆႈ တၵ်ႉယႆႈ ပႆႈၽေႃတ်ႉၵၼ်သေ ပဵၼ်လၢဝ်းၶိုဝ်းၶမ်ႇ၊

ၽႂ်တေထိင်လႆႈ တီႈမီးၽိူင်ႈယူႇဝႆႉၵျင်းၶေႃ တေႃႇထိုင်ယၢမ်းၶႄႉ
ပိုၼ်းလူင်တီႈ တေမွၵ်ႇၶႆႈ ၵၢဝ်တေႃႇမိူဝ်ႈၶႄႉ ထိုင်မိူဝ်းၶေႈႁူႇ၊

V2. ယႃႇထၢင်ႇ တေဝႃႈမၼ်းၵျႃ သႆၢၶိူဝ်းတီႈၶႄႉ လႆႈမီးမႄးၵျိုင် ၶိူဝ်းလဝ်ႈၶိူဝ်းၶုၼ်
သိုပ်ႇပိုၼ်းမီးဝႆႉတေႃႇမိူဝ်ႈလီဝ်၊ ၽွမ်ႉလွင်ႈၵၼ် ၵၢမ်ႇၽေဝႃႈတီႈၶိူဝ်
ႁူႈမိူင်းတီႈ ၶႄႉ ပဵၼ်ဝႆႉၶိူဝ်းလီဝ် လိူတ်ႈတီႈၵျဝ်းၶႄႉ လၢတ်ႈႁူၢမ်းမႄးယဝ်ႉ
ၵၢမ်ႇၽေၵေၶႄႉ။

ယွၼ်းသၢင်ႇသၢဝ်တီး

တၢင်ႇ–လၢႆးၶုၼ်ထီး၊ ႁွင်ႉ–လၢႆးၽွမ်ႉသႅင်မိူင်း

V1. ယႃႇပေလိူမ်းလိူဝ်ႉၶိူဝ်းမႂ်းႁူႇ မၢဝ်ႇပီႈတီႈ ယွၼ်းႁူၢမ်းထိုင်
လိူဝ်းပိူၼ်ႈလီၶၼ်ႉ ၵျဝ်ၶိုၼ်းလႆႈၵျဝ်း ပီႈၶွင်ႉၶင်ႇၵၼ်
ၽေၢၼ်သေမီးတေႉ သူၵျဝ်းၶတ်း လွႆမၼ်း လွင်ႇပၼ်၊

V2. ပေႃးသူသမ်ႈ ႁွမ်းပိူၼ်ႈပၼ်ႈလိူမ်းႁူႇ လင်းႁူႇပီႈတီႈ ထုၵ်ႇၶိုၼ်းဝူၼ်ႉ
လိူဝ်းသိူင်ႈတႆ တႃႇၶိူဝ်းၵျဝ်းၵၼ်ႉၵျ်တ်းမႄးပၼ် ၵွႈၵျဝ်းပေႃးမီး
ဝၢၼ်ႈမိူင်းယူႇ တႃႇထိင်းသိမ်းႁူလ်းၵေႈၵၢမ်ႇပၼ်၊ လိၼ်ၵိုၼ်ႁူၼ်း
မၼ်းၵၢမ်ႇမူတ်းႁူလ်းၶႄႇ ႁူၼ်းၵိုၼ်ႁူၼ်း လၢင်ႈမူတ်းသိူင်ႈၶဝ်ႇ
ဝူၼ်ႉတူလ်းၶေၢင်းၵွၼ်ႇၵိူလ်း ဝူၼ်ႉလိူၵ်ႉလိူၵ်ႉၶမ်းၵွၼ်ႇပီႈ၊

V3. ပူႇမွၼ်ႇၵျဝ်းၵၢၼ်ႉၵျ်တ်းမႄးဝႆႉပၼ် တူဝ်လိူၵ်ႈတီႈ မႂ်းသမ်ႈၵၢမ်ႇသွၼ်
လၢတ်ႈဝႃႈလိူၵ်ႈတီႈ တေယိပ်းတိူဝ်းတီႈတၢင်းလွႆၶႄႉ သွၼ်လိူၵ်ႈၵၢင်းၵိတ်ႉ
ပိူၼ်ႈယိပ်းလႆႈပၼ်တင်းၵမ်ႇၽေႃ၊

V4. ပေႃးသူဝႃႈ လိူင်ႉၶင်ႇၶၼ်တေယူႇ တေယူႇၶႆႇလိူင် ထုၵ်ႇၶီႈတႆး သုတ်းလူဝ်ႈပၢၼ် ႁိူတ်ႇၶိုင်းတႆးမႃးႁဵတ်းသင် ၵႂၼ်လုၵ်ႈတႆး လိုမ်းၶိူဝ်းပၢၼ် ၵႂၼ်တႆးႁဝ်း ၽိတ်းတၢင်းပႆ တႃႇပုၼ်ႈမွၼ်း သိူဝ်းႁၢင်းႁူလ်း တေပ်ႉတႆႈ တေပ်ႉတႆႈၶိူဝ်းႁဝ်း တႃႇလုၵ်ႈမွၼ်း ၵၼ်တေႁိူတ်ႇ လိူဝ်ႈတေဝႃႈႁိူဝ်ၶၢင်း သမ်ႈပိၼ်ၶိူဝ်းသင်ၶႆႉ...။

ၶမ်ႉတႃတူင်ႉတၵ်ႉ

တႅမ်ႈ/ႁွင်ႉ–ၸၢႆးမူး

V1. ၸၢႆး– ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈပၼ်ႈၽွၼ်းယဝ်ႉၵႃႈ မေႃသွၼ်တေမိူဝ်းယဝ်ႉၶႃႈ ၵူဝ် လုၵ်ႈႁဵၼ်းၵႂၼ်ႇဝႃႈငၢႆႈၵိူလ်း သၢင်ဝႃႈပိၼ်ၶႃႈၽႄႉမွႆႇ သိင်ဝၢၼ်ႁူမ်ႈၵၼ်ၶိုင်း ၵူၵ်းလႆႈ မေႃသွၼ်တေမုင်ႈမွင်းယူႇထိင်ႈ တေႃႈလိၵ်ႈလိူင်မွၼ်း"ႁွၼ်ႇၶႃႈ။

V2. ယိင်း– ၶွပ်ႈလႆႈၶိူဝ်ၶူးလဝ်ႈမေႃၶေပၼ်သႂ်တၢင်းလိူၼ်ႈသႂ် ၵူဝ် လုၵ်ႈ ႁဵၼ်း ပွင်ႇလႆႈလိူင်ႈလိူင်း ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈပၼ်ႈၽွၼ်းယဝ်ႉၵႃႈ မေႃသွၼ်တေ မိူဝ်းၶိုၼ်းၶႆႉ လႆႈလွမ်"ၶႆႈသီးယူႇၵေႃႈ ႁိူဝ်လၢင်ႈထိင်ၶၢဝ်းတၢင်းမေႃသွၼ်၊

V3. ၶိင်ႇမိူဝ်ႈထူပ်း ၵျေႃႇလႆႈသိူဝ်း ၽုၺ်ႇပၢင်လိၵ်ႈလၢႆးတႆးႁဵတ်း မွႆႇသုင်တွၼ်း တႃႇပူၼ်ႉမႃး တေႃႇထိုင်ၶၢဝ်းယၢမ်းၶိုၼ်ႈယႂ်ႇ ၽိူဝ်ႇလမ်မိူဝ်း ၵၢင်လႆႈလူး လိမ်လုၵ်ႈႁဵၼ်း ယၢမ်းလိူဝ် ၶမ်ႉတႃယွတ်ႇလႆႈ ၵူဝ်း . . ႁူဝ်ႇ . ..

လိၵ်ႈတႆး

တႅမ်ႈ–ၸၢႆးၶိူဝ်းသုင်၊ ႁွင်ႉ–ၸၢႆးၶိူဝ်းသုင်+ၶေႃင်းသီမူၼ်း

V1. ယိင်း– ၸၢႆးပိၼ်လုၵ်ႈပေႃးၼမ်ႈတႆး ႁွပ်ႈသင်လႃႇ လိၵ်ႈတႆးၸၢႆးၵမ်ႇသွၼ် ႁၼ် ၵဝ်လိၵ်ႈၶိူဝ်းပိူၼ်ႈပိၼ်ယွႆႇ ပွႆႇပ်ႉတႆႈလိၵ်ႈတႆးႁဵတ်းၵႃႇၶေႃ ...

V2. ၸႆး– ၶေႃင်းပဵၼ်လုၵ်ႈပေႃႈမႄႈတႆး ႁွပ်ႈသင်လႃႇ လိၵ်ႈတႆးၶေႃင်း ၵမ်ႉသွၼ် ႁၼ်ၵၢဝ်လိၵ်ႈမိူဝ်းငိူၼ်ႈပိူၼ်ႈယႂ်ႇ ပွႆႇပဵတ်ႈလိၵ်ႈလၢႆးႁဝ်း ၶႃႇၶေႃ ...

V3. ၸႆး+ယိင်း– ၶႂၼ်းမိူၼ်းဝူၼ်ႉတူၺ်းလီလီ လိၵ်ႈတႆးပဵၼ်ပုၼ်ႈတႃႇမိူဝ်းၼႃႈ သွၼ် ယႂ်ႇသုင်လီငၢမ်တႆး ၵိၼ်ၶဝ်ႈတႆးမႃးထိမ်ႁွၼ်ႉလိၵ်ႈပူႇမွၼ်ႉ ယႃႇပေ ၵိူၼ်ႈဝၢႆးမွတ်ႇႁၢႆ ။ ။ ။ ၽွမ်ႉၵၼ်သွၼ်ၼေႈ လုၵ်ႈၼႄႈတႆး လူဝ်ႈၵၼ် ႁၵ်ႉၶႅၼ်းၼေႈ ၸႆးယိင်းၶဝ် လိၵ်ႈတႆးႁူမ်ႈတူဝ် ႁၢမ်းတႆးႁူမ်ႈၶေႃႈ ၽွမ်ႉသွၼ်ၵၢၼ်ႇၼေႈတႆးမိူဝ်းသိူဝ် ။ ။ ။(လၢတ်ႈႁၢမ်း – ၸႆးၵိူလိုၼ်း ။ ။ ပဵၼ်လုၵ်ႈၼေႈမိူဝ်းတႆးသေ ႁွပ်ႈသင်လိၵ်ႈတႆးႁဝ်းၵမ်ႉသွၼ်?၊ ႁၼ်ၵၢဝ် လိၵ်ႈမိူဝ်းပိူၼ်ႈပဵၼ်ယႂ်ႇ တေပွႆႇပဵတ်ႈလိၵ်ႈမိူဝ်းတႆးႁဝ်းႁၢႆလႆႈႁိုဝ်?၊ ဝူၼ်ႉထၢမ်တူဝ်လဝ်ႈၵဝ်ႇမိူၼ်း ႁဝ်းပဵၼ်တႆးမိူဝ်းသင် ၵၢၼ်ဝႃႈၶေၼ်ႉ ပေႃးဝၼ်းၶိုင်ႈမႃး ႁူဝ်လႆႈၶိူင်ႈလွမ်းၶႅၼ်ႈ ။ ။။)

တႆးၶိူဝ်းလူင်

ႁွင်ႉ–ၶေႃင်းၶမ်းၶွင်ႉ

V1. ႁဝ်းပဵၼ်တႆးငိူၼ်ႈမိူဝ်းလူင်ၵိူၵ်းပိူၼ်း ႁဝ်းပဵၼ်တႆး ႁဝ်းထုၵ်ႇႁူႉမိူၼ်းတူဝ်ႉ ။ ပွင်ႇလွင်ႈဝူၼ်ႉမိူၼ်း ပိူၼ်းမိူဝ်ႈပူၼ်ႉႁႂ် တႆးတိူၼ်းၵၢဝ်လၢပ်ႇသေ ၽိူၼ်းတိူၵ်းယူႇ ႁတ်းႁၢၼ်ထိုင်တီႈ ႁဝ်းလႆႈပဵၼ်လွမ်ယႂ်ႇ ၵမ်ႇႁႂၼ်ႇ တွၼ်ႉယွမ်းပိူၼ်ႈ ...

V2. ၵိူတ်ႇပဵၼ်လုၵ်ႈတႆး ႁဝ်းၵိူဝ်ယွမ်းတူဝ် လၢဝ်းမိူဝ်းၵၢၼ်ယႂ်ႇလူင်မႄးၵိူၵ်း မိူဝ်ႈႁွၼ်ႇ ၽၼ်လီသိုင်ထိတ်ႈ ႁဝ်းလႆႈပဵၼ်ယူႇ ထုၵ်ႇလီႁူႉမိူၼ်းတူဝ်...

V3. ႁဝ်းပီၼ်တေႃးငိူၼ်ႈၼိူဝ်းလူင်ၵိုၵ်းပိုၼ်း ႁဝ်းပီၼ်တေႃး ႁဝ်းထုၵ်ႇလီႁူႉၶိုၼ်း တူဝ် (မႄႈဢႄႈ . . . မႄႈၵဝ်ပုၼ်ႈၽွၼ်းဢႄႈ မႄႈႁၢပ်ႇၵၢၼ်ဢႄႈ... မႄႈဢႄႉ . . ယႃႇပေပႃႉ . .)

ထႃးလပ်းသိင်ႇ

တႅမ်ႈ–ထႃးၶမ်းလိၵ်း၊ ႁွင်ႉ–ၶေႃင်းၶမ်းၶွႆႉလိၵ်း

V1. ယိပ်းတင်းၼွၼ်ႉၵွၼ်ႇ ပႆလွမ်းႁူၼ်ႈဝူဝ်းၵႂႃးယူႇ သႂ်လပ်းသိင်ႇၵူၺ် ပေႉမႃးၵေႃးလူမ်ႈ ဝႆႇမုင်ႈတူၺ်းၶႄႈမိူင်းပေႃးလႅင်းပၢင်ႇလႂ် မုၼ်းတိုၵ်ႉဝႃႈ မိူင်းပေႉလပ်းသိင်ႇၶႂ်လႃႇ ထႃးၵူၺ် . . .

V2. တူၺ်းလူး ယၢမ်းၵၢၼ်မိူဝ်ႈၽွင်း ပိူၼ်ႈၽွမ်ႉၶတ်းလႂ် ႁႂ်ႈၼိုၼ်ႈယႂ်ႇ ႁႃသွၼ်ၵေဝ်လိၵ်ႈလႆး လိုင်ပေႉမႃးလႆႈငိၼ်းၶေႃးၼူမ်တေႃႇမုၼ်း ထႃးၵူၺ် ထၢမ်းလုၵ်ႉသေ ဝႆႇၶႄႈတူၺ်း လူးႁွၼ်ႇ . . .

V3. ၵေႃး . . . ၽွမ်ႉၵၼ်ပိုတ်ႇသႂ်လႅင်းပၼ်လူး ႁွပ်ႈထႃးလပ်းသိင်ႇ တိုၵ်ႉမီးတင်း ၶမ် ၶင်ႇၵိူဝ်ပေႃးမႄၵၢၼ်ႇလိၵ်ႈလႆး ၶတ်းလႂ်ပၼ်ဢေႈ ႁူႉလႅင်းႁၼ် . . .

Cho:သိူဝ်းလွမ်း သိၼ်ႁိုင်ႇၵူၵ်ႈဝူဝ်း ပႆႇယဝ်ႉလူးႁွၼ်ႇ ၼႂ်ႈထၢင်ႈၶျႃႇ လူလႆႈလိၵ်ႈလႆး ႁဝ်းႁွၼ်ႇလူး ၵွၼ်လွႆႈႁႅင်း ၼႂ်ႈမၼ်းပေႃးမိုတ်ႈသႂ်လႅင်း သႂ်လပ်းသိင်ႇ မိူဝ်းၶႄႈၼႂ်ႈႁိုင်ႇၵေႉထႃး လႅင်းသႂ် . . .

ပွႆးပီမႂ်ႇ

တႅမ်ႈ/ႁွင်ႉ–ၸၢႆးၶၢမ်လႅင်း

V1. ၶိူဝ်သၢင်လွႆသုင်ၶွင်းမိူင်းတႆး တူၺ်းႁၢင်ႈလီဝႆႉ ၶဝ်ႈလႆယၢဝ်းလွမ်းငၢႆႈ
ၽင်ႇလွႆ ၶူၼ်ႉၵွၼ်ႇမိၼ်လွမ်းၼၼ် သဵင်သႂ်လူမ်းထွင်းၽတ်ႉပဵဝ်ႇၵၢဝ်
မွႆႇႁူင်ႈပိဝ်လူၼ်ႇတူၵ်းလွမ်းလိၼ် ၽွင်းမိင်ႇမိူဝ်ႈၶၢဝ်းၵတ်းထိုင်မႃးမွၵ်ႇႁွၼ်
ၵီႈလီသိူဝ်းမူၼ်ႈၶႄႇ . . .

V2. ၽႄႈသႃႇၵိူၵ်ႇတၢင်းထုင်းတႆးႁဝ်း မီးမႃးလႅမ်လႅၺ် ၶူဝ်းၶွင်ပၢႆးမွၼ်းပၢၼ်ၵဝ်ႇ
ႁဝ်း မွင်းသႅင်ႁွင်လၢႆးၵႃႈ ၵိူၵ်ႇၶူၼ်ႉတူဝ်း ႁူမ်ႈၵိုၵ်းၵၼ်မႃး ၵမ်ႇပၼ်ႁႅင်း
သိုပ်ႇမႃးၶၢဝ်းႁိုင် ၽွမ်ႉၽဵင်ႇႁူမ်ႈလူမ်းပီမႂ်ႇႁဝ်း လိုၼ်လႅင်မႂ်ႇဝၼ်း
ၶိုင်ႈၶၼ်ႉ . . .

V3. ၵျူႉၵျူႉသိူဝ်းသိူဝ်း ႁူမ်ႈၵၼ်မိူဝ်း ၶွင်းပၢင်ႁူၼ်းၵိၼ်းၶမ် ၽွမ်ႉႁူမ်ႈႁပ်ႉ
ဝၼ်းပွႆးပီမႂ်ႇ သႅင်ႁွင်မွင်းသႅင်ႇ ႁူၼ်ႈလင်မေႃး ႁူၼ်းၶႄမ်ႇငလႈ လႅမ်ငမႈ
ပႃႈပေႃႈလုင်း ၽွမ်ႉႁူမ်ႈၵၼ်ၵႃႈ . . .

မႃးႁူမ်ႈပွႆးပီမႂ်ႇ

တႅမ်ႈ–ၸၢႆးလႃၼ်ႇယႃႇ၊ ႁွင်ႉ–ၶၢင်းၶမ်ႇၼမ်းလႅင်း

V1. ၽွမ်ႉၽဵင်ႇၵၼ်ငလႈတႆး လိုတ်ႈလိုဝ်ႉၼိူဝ်းလႅဝ် လႆႈၽႄတ်ႇယၢၼ်ၵႆမႃး
သဝ်းယူႇတီႈမိူင်းပိူၼ်ႈ ႁူႉတူဝ်ပဵၼ်တႆး မေႁၵ်ႉပၢင်းထုင်းၽိူင်ႈႁဝ်း
ယႃႇပၼ်မၼ်းႁၢႆႁိုႇ ၵဝ်ပုၼ်ႈၽွၼ်း ၵၼ်ပဵၼ်လႆႈၶႄၼ်ႉ
ၵမ်ႉလွႆႈထႅမ်ႁႅႇငလႈ . . .

V2. ယုၵ်ႉၵုင်ႉမုၼ်ၽိူင်ႈႁဝ်း ႁွတ်ႈလၼ်ႉလိၵ်ႈလွမ် လွင်ႈယၢပ်ႉၵွၼ်ၵၼ်ပူၵ်း ႁဝ်းယႃႇပႆႈမူၵ်းၸေႈ တူင်ႉတိုၼ်ႉႁူမ်ႈႁႅင်း တႃႇပၼ်ပွႆးတႆးႁူႈမိူင်း ပၢင်မူၼ်ႈသိုဝ်းပိူင်ႈ, ယူႇတီႈလႂ်ၵွၼ်ၵၼ်ႁွတ်ႈမႄး ႁပ်ႉတွၼ်ႈပိူင်ႈတႆး . . .

V3. ယုၵ်ႉတၢင်ႉလွမ်ပိုၼ်ႁဝ်းတႆးၵေႃႈမီးလိူင်ႉပိုၼ်ႈ လိူင်ၶိုဝ်လဵင်လွမ်ပိုၼ်တႆး မီးဝႆႉလိၵ်ႉႁွၼ်ႉ ႁွတ်ႈလွတ်ႉတူဝ်ႈလုမ်ႈၸေႉ တႆးပၼ်လိုဝ်ႉၶိုဝ်းသိုဝ် ၶူင်ႈၶူဝ်းတႆးသူႁဝ်း လူမ်းႁူမ်ႈပိူင်ႈ, ယူႇတီႈလႂ်ႁွတ်ႈမိူင်းလႂ် ပၼ်ၵိူင်း ပိူင်ႈတႆး . . .

ၽိူင်းထူင်းႁဝ်း

တႅမ်ႈ–လႆႈၵျၢၼ်လိူင်း၊ ႁွင်ႉ–ၶေႃးသိူင်ၵွၼ်ႉ+လႆႈၵျၢၼ်လိူင်း

V1. ၽိူင်ႈထုင်းႁဝ်းမီး လိၵ်ႈလႆႈႁဝ်းမီး တႅမ်ႈၵွၵ်ႉသိူင်တိုၼ်းပၼ်တႆးယဝ်ႉ ႁဝ်းမီးၸေႉသႃႉ သႃႉသၶေႉႁဝ်းၵေႃႈမူၼ်ၶိုဝ်းပူၼ်ႈယူႇ ယိၼ်ႉငၼ်ႈႁဝ်း ၵေႃႈမီးလိူင်ႉပူၼ်ႈ . . .

V2. ႁွင်မွင်းတႆးႁဝ်း သင်ပိၼ်းမၼ်းယဝ်ႉ ႁူႉပွင်ႉဝႃႈတိုၼ်းပၼ်ၶိုဝ်းလိူဝ် ၶူဝ်းၶူင်ႈတၢင်းဝႆ ၵမ်ႉၵိမ်ၽိူင် ႁဝ်းၵေႃႈမီးႁၢင်းၶေႃယူႇ ယႃႇပေလိုမ်းဝႃႈ ႁဝ်းၶိုဝ်းသင် . . .

V3. ပေႃးၶူင်ႈၶူဝ်းတႆးၶဝ် လီၵႆႉပူၼ်ႈၶေႉ ပေႃးလၢတ်ႈၵႂၢမ်းတႆးၶဝ် လီၵႆႉပူၼ်ႈႁႃႉ ပေႃးၵႂၢမ်းတႆးႁဝ်းႁႂ် လိုဝ်ႉၶိုဝ်းႁဝ်းၵေႃႈတႂ် ၵမ်ႉႁူႉပိုၼ်း ၶိုဝ်းႁဝ်းဝႆးႁႂ် ယႃႇပေၵႂ် လၢတ်ႈၵႂၢမ်းတႆးလူး (ယႃႇပေၵႂ် လၢတ်ႈၵႂၢမ်းတႆးငလႈ)

မိူင်းတႆးၵၢင်ႈလီ

V1. ပူၵ်းၶိုၼ်ႈၽျႃႉမွၵ်ႇ လွႆယၢဝ်းသွမ်ႇ ထွမ်ႇသႅင်ၶူဝ်ႉၶူ ၵတ်းယႅၼ်ၶိူင်းၵူ ထွမ်း
ၼၵႈၵူလ်ႈၶမ်ႉယွႆႉလႆႈလူင်း တူလ်းၵၢင်ႈလီၶႄႈ မိူင်းလွႆ . . .

V2. လွႆလူင်ယၢဝ်းယၢဝ်း ၶမ်ႉၼမ်ႈယွႆႉယွႆႉ တီႈယူႇပီႈၼွင်ႉတႆး သႅင်ဝၢၼ်ဝၢၼ်
ၶႄႈၶွင်ႇၶွင်ႇ ၼၢၼ်မၢၵ်ႇႁၢမ်းၵၼ်ၵူၼ်ယူႇၶိူင်းၵႆႈ ၶဵဝ်ႉပၵ်ၼ်သၢဝ်
ၵွၼ်ႇမိူင်းလွႆ . . .

Cho: ၼၢဝ်းမူလ်ၵွၼ်ႇ ႁူင်ႈပေႃးၽိူၵ်ႇ မွၵ်ႇႁွၼ်လွၼ်ႉၵီႈ ၵတ်းယႅၼ်ၶိူင်းလွႆ
တူဝ်းၼလႈၶူဝ်ႉၵႃႈပၼ်ႇပၢင်ပွႆး ပၼ်းဝႆႉသႅင်သႅင်မွင်းႁွင် . . .

ပီမႂ်ႇလႄမႂ်ႇ

V1. လူၼ်လႅင်ပီမႂ်ႇၽႅဝ်မႃးယဝ်ႉ ၸၢႆးတင်းယိင်းၼဝ်ၵူလ်း သႅင်ႁွင်သႅင်သႅင်ႇ
သႅင်မွင်းသူင်း မေႃးၶၼ်ႉၵူၼ်လွတ်ႇတူဝ်ႈ ၵဝ်းတေၵွၼ်ၵၼ်ႁူမ်ႇ
တႃႇတေ ပၼ်ပွႆးတႆး ပၼ်ၵႅင်းၼႃႈၵဝ်းသူ . . .

V2. လူဝ်ႈပၢၼ်လူဝ်ႈမွၼ်ႇဝႆႉမီးမႃး ၼၢဝ်းယၢမ်းပီမႂ်ႇၵဝ်း ၽွမ်ႉသေတူင်ႉတိုၼ်ႇ
ၵၼ် ၵဝ်းတေၵွၼ်ၵၼ်ႁူမ်ႇ တႃႇတေပၼ်ပွႆးၵဝ်း လွႆႈၵႅင်းၼႃႈၵဝ်းၼဝ် . .

(ၸၢႆး)– ပွႆးပီမႂ်ႇ

(ယိင်း)– ဝၼ်းပီမႂ်ႇ

(ၸၢႆး)– ဝၼ်းပီမႂ်ႇ

(ယိင်း)– ပွႆးပီမႂ်ႇ

ၸၢႆး+ယိင်း– ၵူဝ်ပၼ်ငွတ်ႈဝၢႆးၵႆႇ ၵူဝ်ပၼ်ငွတ်ႈဝၢႆးၵႆႇ ဝၢႆးၵႆႇ . . .

သင်ႇထိုင်ပီႈၶွင်ႉတႆး

တႅမ်ႈ–လၢႆးတႃႇၵူး၊ ႁွင်ႉ–ၶေႃင်းမူလ်ၸိုၼ်း

V1. လၢတ်ႈႁၢမ်းတႆးလူးတႆး သမ်ႉၶႂၼ်းႁူဝ်သၶႅၼ်ႇဝႆႉ တႅမ်ႈလိၵ်ႈတႆးလူးတႆး လိုင်သမ်ႉဝႆႉၵႆၵႆ ၵေႃး . . . ၵ်ၶႅၼ်ႇလီလွႆလၵ်ႉ ၽိုင်ႈထုင်းတႆးႁၢႆယဝ်ႉ ဢႂၼ်ႁၢၼ် ၵႅတ်းလိူင်ႉၶႆ . . .

V2. လၢတ်ႈႁၢမ်းတႆးမေႃယဝ်ႉသမ်ႉတေလၢတ်ႈတေႃႇၽႂ် ၽိုၵ်းႁၢမ်းတႆးမေႃယဝ်ႉ သမ်ႉတေႁွင်ႉတေႃႇၽႂ် ယွၼ်း . . . ၽၢၵ်ႇထိုင်တီႈၵေႃႉၶဝ် ၵၶၢင်းလိၵ်ႈတႆး မေႃယဝ်ႉတေလၢင်ႈလွႆႉတီႈလွႆ . . .

V3. ယၢၼ်လႆႈပၢၵ်ႇၵႅင်လၵ်း ယွၼ်းသူးလွႆလိုင်ႈတႆး ၶိုၼ်ႈႁႂ်ႈလွမ်ပိဝ်တႆး ပုၵ်းလိုင်ႉ ပိုၼ်ႈ ၶိုၼ်ႈႁႂ်ႈပီႈၶွင်ႉတႆးလႆႈမိုၼ်ႈယဝ်ႉ ၶိုၼ်ႈႁႂ်ႈလွတ်ႈၽေးၶၢၼ် ၵၢၼ်ပၢၼ် ပိုၼ်ႈၽူႈၶၢၵ်ႈမူင်းၶၼ်ႉ . .

Cho: ယႃႇပေလိုမ်းၽိုင်ႈထုင်း ႁွပ်ႈမူင်းတႆးပႆႇႁၢႆ ယႃႇပေလိုမ်းႁူဝ်မိူဝ်းတႆး သုတ်းဝႆးတႃ ၶိုၼ်ႈ . . . သင်ႇထိုင်တီႈၵေႃႉၶဝ် ႁူၼ်းမူင်းတႆးမုဝ်ႈၶႆ လီၵ်တ်ႈလုၵ်ႉၶတ်းလႅၼ် . . .

လီႁၵ်ႉမူင်းတႆး

တႅမ်ႈ–ၵဵင်းသိုဝ်ၶဵင်၊ ႁွင်ႉ–လၢႆးလုၼ်ၶမ်း

V1. မွၵ်ႇႁွၼ်ၵီႈလွမ်းႁူလ်ႈသၢၼ်လွႆ ၶႂၢႆးၵွၵ်ႇၽွၵ်းၵတ်းယႅၼ်လႅၼ် မူင်းတႆးမူင်း ၵၢၼ်ႁေဝ်းႁုတ်ႇ တိုၼ်းလီႁၵ်ႉႁူမ်ၶေႃ သႃႇယႃႇၸေႃႇမူၼ်ႈသိုဝ်းလႅၼ် မၼ်းတႅမ် ထူၼ်ႈၶေႃ ၵႃးႁႃႇႁႃး . . . ထုင်းၽိုင်ႈႁဝ်း တိုၼ်းၵမ်ႉႁႂ်ႈ . . .

V2. လူမ်း"သိုဝ်း"ၵုႈၵျေႃႉ တင်းႁွင်မွင်းငလႈသိင်ႉ ၶွပ်ႉၽၢႆႉၶူၽၢႆႉသၢႆႉသေ လၢႆးၵုႈလိၼ်းၵၢင်ႈလီ တိုၼ်းၵၢမ်ႉၵႂၢႆႇ မီးၶွင်းသၢႆတႃႇ ၽူလုၼ်းပၼ်ႉလူမ်း ထွင်းသၼ်ႉဝႆႉ မၼ်းတိုၼ်းလမ်ႇၼိဝ်ၵၢင်ႈလီ ၶိုင်ႈသူၼ်ၵႂၢႆႈမီးၶမ်ႇ သူၼ်မွၵ်ႇမၢၵ်ႇ ၵူႉပေႃးၶပ်ႉ ယႂ် တင်းမိူင်းလွႆ လီမုင်ႈတၢႆး . . .ၵႃႉၵႂႃႇၵႂႃး . . .

V3. သိင်ႁွင်သိင်မွင်းလင်မေႃးမႃးယဝ်ႉ မႃးငလႈၵူလုၼ်း ပီႈၶွင်ႉတၢႆး ၵုႈလၢပ်ႇ ၶွၼ်ႉလိဝ်း ယုၵ်ႉတိၼ်တမ်းႁူဝ်ႈၽိင်ႈ ထုင်းၽိူင်ႈတၢႆးမီးဝႆႉ လိမ်မူဝ်ႈ ပၢၼ်ၵႂၼ်ပူႉမွၼ်ႉ . . .

ၽိူင်ႈထုင်းၵၢမ်ႉတၢႆး လိၵ်ႈလၢႆးၵၢမ်ႉၵႂၢႆႇ

တၢင်ႈမၼ်ႈ–လၢႆးၵႂၢၼ်လိင်း၊ ႁွင်ႉ–ၶေႃင်းသိင်ႁွမ်

V1. မွင်းႁွင်မေႃးပၼ်း ၵူၼ်လွမ်းၶိုင်းငၵူႈၵူၼ်း ၶွပ်ႈၶိင်ႉႁွတ်ႈၽိၼ်ဝ် ပၢင်ပွႆးမူင်း လွႆႇၵဝ်း တၢင်ႈမ်ထူၼ်ႈလူၼ်လိင်မွႆႉဝၼ်းၶိုင်ႈ ႁွတ်ႈထိုင်လီၵျေႃႉမူၼ်ႈ ႁူမ်ႈသိုဝ်းလွမ်းၵၼ် . . .

V2. ပိုၼ်းသိုပ်ႉပိုၼ်းမႃး ထိုင်မူဝ်းၵပ်ႈပၢၼ်လိူဝ် ၵေႃႈယႃႉပၼ်ႁူဝ်ႈၽိူင်ႈ ထုင်ႈၵဝ်းၵႂၢႆငလႈ ႁူမ်ႈလိူဝ်ၵၼ်သေ သိုပ်ႉၶၢဝ်းယၢဝ်းမူဝ်းၶေႃႈ ႁူႉပွင်ႉလိူဝ် သေၵမ်းတႃႇၶေႃ...

V3. တွင်ႈငလႈ တွင်းၵၢဝ် လိၵ်ႈလၢႆးငလႈၽိူင်ႈထုင်း ၵွၼ်ႁူဝ်သေသိုပ်ႉသွၼ် ၵိတ်းပၼ် မူဝ်းၶေႃႈမႃးၶႅ ႁူဝ်ဝၢႆးၵႂၢၵူႉၵူဝ်ႈ လွင်ႈလူလုၼ်ႈၵၢၼ်ယိၼ်ႉ ငင်ႈတၢႆးၵဝ်း ႁွပ်ႈၶႅၵဝ်းလူဝ်ႉၽွမ်ႉပိင်းၵၼ် တႃႇပုၼ်ႈလိုဝ်ႉၶိုဝ်းၵဝ်းၶႅ . . .

ထိုၵ်းပၢၼ်လုၵ်းတႆးယူႇႁိုဝ်

တႅမ်ႈ–ၸၢႆးလၢဝ်သႂ်၊ ႁွင်ႉ–ၼၢင်းမွၵ်ႇၶမ်းသၢမ်

V1. ၶဵင်ႇပူႇမွၼ်ႇသင်ႇသွၼ်လၢတ်ႈ ပေႃႈတင်းမႄႈသိုပ်ႇသၢင်ႈ ပုၼ်ႈလုၵ်ႈ
လၢင်းလီႉၶေႇသၢၼ်ႇတၢင်းမႃး ပၢၼ်သၢဝ်မၢဝ်ႇမိူဝ်ႈလိၼ်ႁဝ်း ငဝ်းလိူင်းတင်း
ငဝ်ႈၽိူင်ႈမိူၼ်လိူင်ႉၾႄႉမိတ်ႈလွင်ႇမေႃလပ်ႉႁူႈၾဵဝ် . .

V2. ၵမ်ႇဝႃႈလၢႆးလိုမ်းၶိင်း ၵမ်ႇဝႃႈၶၢင်းလိုမ်းၶိင်း တႃႇပၼ်တ်ႈလိုမ်းၽိူင်ႈ
ထိုင်းပေႉလိုၵ်ႈယူႇႁႃႉ ႁူၼ်းမီးထိုင်း ႁူၼ်းၶိုဝ်းလူင် ႁူၼ်းႁၢမ်းထိုင်း
ႁူၼ်းၶိုဝ်းႁူင်သင် ၵမ်ႇသူင်ၵၼ် ႁဝ်းတေယွမ်းၵႃးၶၼ် . . .

V3. လွင်ႇႁိုင်ႇတၢၼ်ႇပၼ်လုၵ်ႈ ပေႃႈတင်းမႄႈႁိုဝ်ဝႃႈ ၵၢၼ်ႉၶတ်းႁႅင်းႁူႈသွၼ်
လိၵ်ႈလၢႆးမႃး မိူဝ်ႈပၢၼ်မွၼ်ႇလဝ်ႈထဝ်ႈႁဝ်း ႁၢမ်းႁူင်းႁၵ်းမႃးၵေႃႈ
ၽိူင်ႈထိုင်းလိူဝ်ႉၶဝ်ၵမ်ႇပၼ်ၵၢတ်ႈယွမ်းသင် . .

V4. ၵမ်ႇလိုဝ်ႈႁူၼ်းလိူမ်းၶိုဝ်း ၵမ်ႇလိုဝ်ႈႁူၼ်းလိူမ်းၶိုဝ်း ႁပ်ႉၵဝ်ပုၼ်ႈၾွၼ်း
သုတ်းလၢတ်ႈသိူင်ႈပၢၼ်ႁူႈယဝ်ႉ ႁူၼ်းမႃးလွမ်းႁူၼ်းၶိုဝ်းလူင် ႁူၼ်းမိူဝ်း
လွမ်းႁူၼ်းၶိုဝ်းလူင် ၵဝ်ႁုင်ႇၵဝ်မုၼ်ၶ် ႁူႈမိူၼ်တႆးလိူင်ႉၶဝ် . . .

လိၵ်ႈဝၼ်းလိူၼ်ၵမ်

တႅမ်ႈ–ၸၢႆးၶမ်းလိၵ်ႈ၊ ႁွင်ႉ–ၼၢင်းၶမ်းၶွင်ႉ

V1. မိူဝ်ႈၶဝ်ႉ ပၼ်ဝၼ်းတွင်းၶၢဝ်း ပွႆးဝၼ်းတႆး လိူတ်ႈၶႆးလိူဝ်ႉလၢတ်ႈ
လႆႈၵွမ်ႇလွမ်ႈၽွမ်ႉၵၼ် မၵ်းမၼ်ႈႁိုင်လႆသိပ်းပီဝီႉ ၶဵင်ႇသူႁဝ်းၵေႃႈ
ပၼ်တႆးယႃႇပေပၼ်ၵွတ်ႈဝႆးႁႃ . . .

V2. သင်ဝႆႉမိူၼ်လႅဝ်းၶူမ်းပုၵ်း မၼ်းၶဝ်ၶၢင်းပုတ်း ၵၢၼ်မီးဝႆႉၶႅၼ်ႉ
ၵၢဝ်သူင်ႇပဵၼ်ႈလွၵ်ႉလၵ်ႉ ၶိုၼ်းသွၵ်ႈႁႃငလႈလင်ႇႁၼ်လႆႈ ၶင်ႇသူႁဝ်းၶေႃႈ
ပဵၼ်တေႃႇႁူဝ်ႁႃႉမွတ်ႈသႃႇလႆၢ . . .

V3. ပီပူၼ်ႉမႃးၶေႃႈပဵၼ်ၵၼ် ပီၼႆႉၶေႃႈမိူၼ်ၶၢင်ၼ် တႃႇပီၼႃႈၶေႃႈ ႁၢင်ႈႁၼ်ၶၼ်း
ထႃႈၵူႈငလႈ ၵႂၼ်လွႆႈႁဵင်းၽွမ်ႉထိမ်ၵၼ် တိုတ်ႉၶိုၼ်ႈလွမ်ပိုဝ် ယႃႇပေ
လိဝ်ၵၢဝ်လူမ်ဝႆႉ ပိူၼ်ႈၵၢမ်ႇႁၼ် . .

V4. ၶႆႉပဵၼ်ၸႂ်းတင်းယိင်း ယိင်းငလႈၸႂ်း မိူဝ်ႈၽွင်းလပ်းမိုတ်း လူဝ်ႈၵၼ်
တႆႈၽႅဝ်းပၼ်လႅင်းလိူဝ်းၶၢင်ႉ လင်ႇပဵၼ်ၽွၼ်း ယႃႇတႆႈၽွင်းမိူဝ်ႈၵၢင်ဝၼ်း
တေၵၢမ်ႇပဵၼ်လွင်ႈၵတ်ႉသင် . .

Cho:လိတ်ႈဝၼ်းၶွင်းလူၺ်ၵမ် မိူဝ်ႈၶႆႉမႂ်ႇထိုင်ဝၼ်းတႆး ဝၼ်းၶွင်ႈၶႅင်း
လိတ်းဝၼ်း ၶွင်းလူၺ်ၵမ် . . .

ယူၵ်ႉယွင်ႈ တူင်းလိူဝ်ႉထၢတ်ႈတႆး

တႅမ်ႈ–ၵူင်းလၢၼ်ႉမၢဝ်း၊ ၵွင်ႉ–ၶၢင်းမူၺ်သႅၼ်

V1. ဝၼ်းမိူင်းတႆးႁဝ်း တိုၼ်းမီးမႃးလိမ်ႁွၼ်ႉ လိူဝ်ႉၶိူဝ်းတႆးႁဝ်း ၵူဝ်ႈၵူင်းမႃး
လိမ်ႁွၼ်ႉ လိၵ်ႈလၢႆးႁဝ်းငလႈၵၢမ်းလၢတ်ႈႁဝ်း ၽေႃႇသႃႇ သႃႇသၼႃႇ
တီႈပိုင်ႈၵိုင်ၵူဝ်းယမ်ႁဝ်း ၵိုၵ်းလွမ်းလူမ်ႈၽူႉလူင်မႃးလႆၢပၢၵ်ႇႁႅင်ပီ . . .

V2. လူင်ၶိဝ်လိူင်ၶၢဝ် တူင်းလိူဝ်ႉလၢတ်ႈလဝ်ႈၵဝ်ႇ ယႃႇပၼ်မူၵ်းႁၢႆ ပူၵ်းၵိုမ်းၵိုမ်း
ၸႂ်းယိင်းၶဝ် ႁဵင်းယွႆႇသိၼ်းယွႆႇ ဝၼ်းၶိုင်ႈမိူဝ်ႈၶႆႉ မိူင်းလိူင်းလွႆယွႆႇ
မိူင်းၶေႃႈ ပုၼ်ႈတႃႇႁဝ်း ၽိုင်ႈထုင်းငလႈပိူၼ်းတႆးႁဝ်း ယႃႇပၼ်ဝွတ်ႈဝႆးႁၢႆ
. . .

V3. တီႈပွင်ႇသီလိူင်တူင်းလိူဝ်ႉလႃတ်ႈတႆး ႁူၼ်းမိူင်းတႆးၵမ်ႉၶမ် ၶပေႉထိုဝ်ၵိူဝ်း
ယမ် သၢႇသၶႄႇပုတ်ႉထၼမ်းၽြေးပဵၼ်လဵဝ်ႈ၊ တီႈပွင်ႇသီၼိူဝ်တူင်း
လိူဝ်ႉလႃတ်ႈတႆး ၶဝ်ႇလိၼ်ၵိၼ်ၽေႃမိူင်းတႆးၵဝ်းၶႄႉ ပဵၼ်မိူင်းၵၢင်ႈလီ
မုင်ႈဝႆႉတူၺ်းၵူႈ တင်းလွင်ႈၵေႃႈၶေႃး ပႃႇမႆႉၼလႈၶေႃးမိူင်းတႆး ၼမ်ႈၶမ်ႉ
လူင်ၶွင်းမိူင်းတႆး လွႆသုင် လူင်မိူင်းတႆးၵဝ်းၶႄႉ ၼွၵ်ငဝ်းၵၢင်ႈလီ မိူၼ်ၽႅဝ်ႈ
ၽီၽႃၶဵင်ႉမႃး သီၼွၵ်ပွင်ႇဝႃႈ မိူင်းတႆးပဵၼ်မိူင်းၵၢင်ႈလီ . . .

V4. သီလႅင်ပွင်ႇဝႃႈ လိူဝ်ႉၼိူဝ်းတႆး ၼိူဝ်းၵတ်းၵၢၼ် ၵမ်ႉႁူဝ်ၵိၼ်ၽႅင် ၵမ်ႉတွၼ်ႉ
ယွမ်းတေႃႇၽႅင် လိၼ်မိူဝ်ႈပူႇမွၼ်ႇ ပၢၼ်သိုပ်ႇပၢၼ် ၸႂ်ႈသိုပ်ႇၵိုၵ်းပိုၼ်း ၼိူဝ်းတႆး
ၵတ်းၵၢၼ်လိူဝ်ႉၼိူဝ်းငၢၼ်၊ သီလိူၼ်မူၼ်းသႂ် ၶေၶမ်ႉလွင်ႈႁူဝ်လွင်ႈႁူၼ်း
မိူင်းတႆးၵဝ်းၶႄႉ ၽိူၵ်ႇလိၼ်ႈမိူၼ်လိူၼ်မူၼ်းသႂ် . . .

ထိုၵ်ႈၵမ်ႇထိုၵ်ႈပဵၼ်တႆး

ႁွင်ႉ–လၢႆးထီးသႅင်

V1. လွႆလူင်မိူင်းတႆးၵဝ်းၶႄႈ သုင်ပဵင်းပိူၼ်ႈယူႇၵိူဝ်ႈ ယွၼ်းထၢမ်တူၺ်းလူး
လွင်ႇလုၵ်ႈတႆးၵဝ်းမိူၼ်ပိူၼ်ႈ မွၵ်ႇၵၢင်ႈလီၵွၼ်ၵွၼ်ႇၵီႈယူႇယဝ်ႉလူး
တၢႇတေပိတ်းၵၢဝ်း လၢႆးဝႃႈလၢႆးထိုၵ်ႈယူႇၵိုဝ် တၢႇတေပၵ်းၶေႃႈ
ယိင်းဝႃႈယိင်းထိုၵ်ႈယဝ်ႉၵိုဝ် တၢႇတေပဵၼ်ႁူပ်ႉႁူႈ ၵဝ်းဝႃႈၵဝ်းထိုၵ်ႈ
ၵၼ်ငၶေႇ . . .

V2. ၼႆႈလွင် ၼႆႈလွင်တူၺ်းလူး လၢႆးငလႈယိင်းထိုၵ်ႈၵၼ်ယူႇ သင်ဝႃႈၵဝ်းၼတ်း
လွင်ၵူႈ... ၶွင်လူင်မိူင်းတႆးၵဝ်းၶႄႈ ၵၢင်ႈပဵင်းပိူၼ်ႈယူႇၵိူဝ်ႈ
ယွၼ်းထၢမ်တူၺ်း လွင်ႇလုၵ်ႈတႆးၵဝ်းမိူၼ်ပိူၼ်ႈ မႃႇၵၢၼ်လီၵိၼ်ၶႄႈ
သုၵ်ႈယူႇယဝ်ႉလူး တၢႇတေပိတ်းၵၢဝ်း လၢႆးၶႄႈလၢႆးထိုၵ်ႈယူႇၵိုဝ်

တႃႇတေလိမ်းၶေႃႈ ယိင်းဝႃႈယိင်းထိုၵ်ႈယဝ်ႉႁိုဝ် တႃႇပဵၼ်ၶေႃႉလီ
ႁဝ်းဝႃႈႁဝ်းထိုၵ်ႈၵၼ်ငၼ်ႇ . . .

V3. ၶႂ်ႈလႆႈ ၶႂ်ႈလႆႈဝူၼ်ႉလူး ၸၢႆးငလႄႈယိင်းထိုၵ်ႈႁၵ်ႉယူႇ သင်ဝႃႈႁဝ်းၶတ်းလႆႈၵူႈ
. . သိင်ႁွင်မိူင်းတၢႆးႁဝ်းၶေႃႈ လင်ပိင်းပိူၼ်ႈယူႇၵိူဝ်ႈ ယွၼ်းထၢမ်တူၺ်း
လွင်ႇလုၵ်ႈတၢႆးႁဝ်းမိူၼ်ပိူၼ်ႈ လိူင်ၶိဝ်လႅင်လွမ်ပိဝ်တၢႆး တေလႆႈမီး
တႃႇတေပူၵ်းၶေႃႈ ၸၢႆးဝႃႈၸၢႆးထိုၵ်ႈယူႇႁိုဝ် တႃႇတေၶိုပ်းၶႄႈသိူဝ်ႈ
ယိင်းဝႃႈယိင်းထိုၵ်ႈယဝ်ႉႁိုဝ် တႃႇပဵၼ်တၢႆးၶႅမ်ႉ ႁဝ်းဝႃႈ ႁဝ်းထိုၵ်ႈယဝ်ႉငၼ်ႇ
. . .

V4. ၶႂ်ႈလႆႈ ၶႂ်ႈလႆႈဝူၼ်ႉလူး ၸၢႆးငလႄႈယိင်းထိုၵ်ႈပဵၼ်ၵၼ်ယူႇ သင်ဝႃႈႁဝ်း
ၶတ်းလႆႈၵူႈ . . .

လုၵ်ႈယိင်းၵွၼ်ႇလွႆသၢမ်သိပ်း

တႅမ်ႈ–ၸၢႆးၶမ်းလိၵ်ႈ၊ ႁွင်ႉ–ၸၢႆးႁၢၼ်လႅင်း

V1. လွႆသၢမ်သိပ်းၵိုလ်း လွႆႈတူၺ်းလူး ၵဝ်ပၼ်ၵူႈႁူမ်း ၶေႃႉၸၢႆးမၼ်ႈမၢၵ်းမႅ
ပေ ပၼ်တၢင်ႇၶေႃႉ မႃးႁွင်ႉၵဝ်မၼ်းၵူႈ ၵဝ်ငဝ်းႁၵ်ႉႁူမ်ႈတူမ်းဝႆႉပၼ်
လုၵ်ႈယိင်း ၵွၼ်ႇမိူင်းႁွင်ႉဝႃႈ ယႅၼ် . . .

V2. လွႆသၢမ်သိပ်းၵိုလ်း လၢတ်ႈမၼ်းလူး ယၢၼ်လၢႆပၢၵ်ႇလၵ်း ၶွင်းဝူင်ႈၵၢင်
မၼ်းၶေႃႈယႃႇ လွင်တိုၵ်ႉၵိုၼ်းယူႇမီးႁိမ်းလမ် လုၵ်ႈယိင်းၵွၼ်ႇမိူင်း ႁွင်ႉဝႃႈ
ယႅၼ် ...

V3. ပိူၼ်ႈၶႂ်ႈသေႇၵဝ်း ယႃႉလိူင်ႉႁိုဝ်ၶႄႈၶေႃႈ တၢင်းႁၵ်ႉႁၢႆးယႃႇ ပေႁႅင်ႈမၼ်း
လုလႅဝ် ႁႅင်ႈယႅၼ်ယုမ်ႇယမ် ပွင်ႉထႃႈၵမ်ႇဝႃႈလႆပီ ပၼ်ၵဝ်တမ်းလွင်ယႅၼ် . .
.

V4. လွႆသၢမ်သိပ်းၵူၺ်း ထႃႈတူၺ်းငလႄႈ ၵဝ်ပၢင်ၵျႃႉၵျၢမ်း ၵေႃႉလႆႈမၢင်ႈမၵ်းမႆ
ထိုင်ဝၼ်းၶိုင်ႈၵဝ်တေၶိုၼ်းမႃးႁႃ လုၵ်ႈယိင်းၵႂၢင်ႉမွၼ်းႁူင်ႉဝႃႈ ယႂ်ၶ် 。 。 。

ယၢႇလိုမ်းသၢဝ်တႆး မိူင်းလွႆ

ႁွင်ႉ–ၶေႃင်းမူၺ်းၵူး

V1. မွၵ်ႇႁွၼ်ၶွင်ႇၵီႈၶိူဝ်လွႆ ၽွင်းယၢမ်းၶမ်ႉၶၢဝ်းၵွႆ မူၺ်ၶူင်းၵေႃႈ ႁၼ်ပိၼ်သႂ်
တီႈၶႂၢင်းငၢႆႈသၼ်လွႆ မၢဝ်ႇတႆးလိူဝ်းၵၼ်ႁၵ်ႉထိုင်းတႆး ယၢမ်းၶႅ်ႉလီၶိုၼ်း
ဝႆႉ ၶိုၼ်းမႃးႁႃမိူင်းတႆးသၼ်လွႆ 。 。 。

V2. လိူဝ်ႉၶိူဝ်းလႆးတေမွင်းပိုၼ်ႉယူႇ ႁူင်ႈလႆးၶိုၼ်းၽိဝ်မႃး သၢဝ်ၶွင်ႉၵေႃႈလွမ်ပိုၼ်ႉ
လႆးယူႇ တီႈႁိမ်းငၢႆႈၵွင်ႈၵဝ်ႇ မၢဝ်ႇပီႈၵေႃႉယၢၼ်ၵူၺ်း ပေႃးဝၼ်း
သိၼ်ၶူဝ်ႉၵႂၢမ်ႇမေႃး ပွင်ႇဝႃႈၶွင်ႉၵႂၢမ်ႇလွမ်းႁူင်ႉႁႃလႆး 。 。 。

V3. မွၵ်ႇႁၵ်ႉၵႂၢမ်ႇၵီႈတီႈလႂ် ယၢမ်းၶႅ်ႉပႆႈၶေႃင်းဝႆႉ မၢင်ႈႁိမ်းဝႆႉ ၵမ်ႇလိၵ်ႈလႆႈ
မိူၼ်ၶမ်ႉၶူင်းလႆ လႂ်ႁၵ်ႉၶွင်ႉၵႂၢမ်ႇၵမ်ႇပၼ်ၽႂ် မွင်းပိုၼ်ႉပီႈလႆးဝႆႉ
ယၢႇလိုမ်းၶွင်ႉသၢဝ် မိူင်းတႆးသၼ်လွႆ 。 。 。

ႁူဝ်းၸၼ်ႈမႄႈၵမ်း

တႅမ်ႈ/ႁွင်ႉ–လႆးမူး

V1. ၵႂၢမ်ၵၢမ်ပိၼ်ႁူၼ်းမႃး လူဝ်ႈၶိုင်ႈၶႅ်ႉၵမ်ႇၸိုင်သင် ယူႇသေၵိၼ်သေ
ပိုၼ်ႉဝၼ်းတႆ ၵႂၢမ်ၵၢမ်လူင်လိုမ်း 。 。 。

V2. ၵဝ်ၵေႃႈမီးမႄႈၶ မိူင်းၵေႃႈမီးလေႃးၽ မၼ်းၵေႃႈမီးတေႃးသ ၵေႃႉၶိုင်ႈ
မီးမေႃးႁႃ ၵမ်ႇႁၢၵ်ႈ ၵမ်ႇသူႇလွင်းၵ ၵမ်ႇၵူၼ်းၶွမ်းတေႃႇၵၼ်ငလႄႈ

ႁူဝ်လွင်ႈၽၼ်ၶၼ်သုင်ၵိူဝ်းတၢင်းမေႃမၼ်း   ႁူဝ်လွင်ႈၵၢင်ၸၢဝ်   ၵိူဝ်းငိုၼ်းငလႄႈ
ၼမ်းၵူဝ်ႈ ဝႆႉလိူၼ်းမႃးၶႅၼ်ႇ ႁူႉတိူၼ်းတိုတ်ႉလၢၵ်ႈၼဝ်ႈပႆႇႁဵဝ်ႈၵူႈ . . .

V3. ၵေႃး . . . ပိၼ်ၶူၼ်းမႃး ၽူဝ်ႈၽေႉမ်ပ်ႈၽ်ပ်ႉတႃ ၵဝ်လွင်ႈလီတြႃးလီ
သႂ်ႇလွင်ႈလူး   လိုဝ်ႈလီၵၢၼ်လီ   ၸႂ်းမိုဝ်းလီ   ၸႂ်းတိၼ်လီပၼ်ၵိုတ်းဝႆႉ
ၶိူင်းၼူင်းၵၢင်ငလႄႈ ..

V4. ၵေႃး . . . ပိၼ်ၶူၼ်းမႃး လူဝ်ႈၽေႉမ်ပ်ႈၽ်ပ်ႉတႃ ၵဝ်လွင်ႈလီတြႃးလီ
သႂ်ႇလွင်ႈလူး   ယႃႇယူႇလူင်လိုမ်း   လၢတ်ႈၶိုင်ႈၶႅၼ်ႇ   ၵမ်ႇႁိူင်သင်
ၼူဝ်သေႁႆႈသေ ပႂ်ႉဝၼ်းတႂ်ႇ ယၢၼ်ပွတ်ႇသႂ်ႇၵွၵ်း . . .

V5. ပေဝ်ႉလူးမႃႇၶေ လၢင်းပ်တ်ႈလူးလေႃးၽေ ဝၢင်းပ်တ်ႈလူးတေႃးသ လၢင်ႉ
ပ်တ်ႈလူးမေႃးႁႃ   ယူႇသေပွၵ်ႈ   ယႃႇၵိၼ်လိၵ်းၵၼ်   ႁွပ်ႈပိၼ်ၶူၼ်း
ၶင်ႇၵၼ်ႁူလ်း . .

V6. ၽ်ႁူဝ်လွင်ႈသုင် တိၵ်းၶိုၼ်းတူဝ်မၼ်း ၽ်မေႃလွင်ႈလီ မီးၽွၼ်းလီမၼ်းၵူဝ်ႈ
ႁူၼ်းႁဝ်းတၢင်းသိင်ႈ တီႈၶွၼ်းတီႈဝၢင်းႁွၵ်းႁူဝ် ပိၼ်တီႈလိဝ် . . .

ၸႂ်ႈႁၢဝ်းယၢၼ်မိူင်း

တ်မ်ႈ–ၵိုၼ်းလိူင်းသ်ၼ်၊ ၶွင်ႉ–ၶၢင်းမူဝ်မူဝ်ၼမ်းၵေႃး

V1. သိပ်ႈႁႃႈပီ တီႈတႂ်းႁဝ်း ယၢၼ်ၽေတ်ႉမိူင်း လွင်ႁူဝ်လီ ပိၼ်ၶႅမ်ႇမေႃး ႁူၼ်းယေး
ႁၢမ်းပဝ်ႇ   ၶမေပိၼ်သႂ်   ၵွၼ်ၵၼ်ပႂ်ႈ   ၶွတ်ႈၶူႇႁူႈတၢင်း   ႁၵ်ႉၵၼ်
ငလႄႈၵူလ်း ၽွင်းတႂ်းၶၢၼ်လွင်ႈ . . .

V2. သၢဝ်းႁႃႈပီ   လီငိၼ်းၽၢၼ်   လႂ်ႈၽေတ်ႉမိူင်း   ႁွပ်ႈပိုဝ်ႈဝႃႈ   ၽူင်ၵႂ်ႈလိူင်း
ၵိတ်းႁႂ်ႉ   မိူၵ်ႈတေႃႇ   ၼူမ်လွင်ႈလိူဝ်ၶိူဝ်လွင်ႈႁဝ်း   တီႈယူႇတီႈၶွၼ်း
လႂ်ႈပွႆႇပ်တ်ႈမႃး ၶမေႉတႃတႂ်းလႂ် .. .

V3. ၶေႃၶဵင်းလႆၢ်ပီ တီႈတႆးႁဝ်း လႆႈပွႆႇမိူင်း မိူဝ်ႈပၢၼ်ၵႂႃႇ ယူႇၵၼ်မႃး မီးတၢင်းမုၼ်ႈၶျေႈ ၵႂၼ်ၵျၢၵိၼ် ယူႇယဵၼ်ၵတ်း ႁဝ်းၵမ်ႉၼႆႉ ယၢမ်းၶႅၼ်ႉၵမ်ႉလွင်ႈ တႆးႁဝ်းယၢၼ်မိူင်း။ ။(လၢတ်ႈၵႂၢမ်း –မိူဝ်ႈၶၢဝ်ႇ ၶမ်ႉတၢင်းလႆ ယွၼ်ႉပိူဝ်ႈၽႃတ်ႇၵႆ လိၼ်တီႈႁဝ်းႁၵ်ႉ ၵမ်ႉမီးၽၼ်မႃး လွမ်းလွမ်းယၵ်ႉ ဝူၼ်ႉၶွပ်ႈၵီးလူ လွင်ႇဝၢႆႈႁဝ်း ၼေႈသူႁွမ်ႉၵူၺ်းလႅႆႈ လွင်ႈလိၵ်ႉၵူၺ်းၵိူဝ်ႈ ။။)

ၶေႃႈလူပ်းလၢင်

ပုၼ်ႈတႃႇ " ပပ်ႉၽိူင်းၵႂၢမ်းတႆး ၵိဝ်ႇၶပ်းပၢင်သွၼ်ၼေႈပိမ်ႇ " ၵၼ်ၶႅၼ်ႉ
ၵမ်ႉလွင်ႈၼေႈဝၢႆႈ ၽိူင်းၵႂၢမ်းတႆးၵိဝ်ႇၶပ်းပၢင်သွၼ်ၼေႈပိမ်ႇ
မီးၵၢႆႈၶေႃႉၵူၺ်းၶၢင်ႇၵဝ်ႇ ၵၼ်ၶႅၼ်ႉၼတႃႉ လွမ်းၶၢင်ႇပွင်ပိၼ်လႆႈၶၢဝ်ႇ
ၵိပ်းႁွမ်တွမ်တိၵ်းမ်ႈ မႄးတီႈၶင်ႈၶိုင်ႈပပ်ႉ ၶိုင်ႈၵိတ်းသေ
ၵိတ်းၵႂၵ်ႇယဝ်ႉ။ (ၵျၢမ်ႈသိုဝ်ႉၶၢႆ တႃႇသုၼ်ႇတူဝ်)

ၵွႆးမီးတၢင်းမုၼ်ႈသိုဝ်းလွႆ၊ ၵွႆႈပိၼ်တၢင်းၵိမ်ႉထိမ် လွင်ႈႁူပ်ႉထူပ်းတေႃႇၶႄႈၵၼ်၊
လွႆႈထိမ်ၵၼ်၊ ၽွမ်ႉသိင်လိဝ်ၵၼ်သေၵမ်ႇၵႃး လိမ်ၽၢႆႇလိူဝ်ႉလၢတ်ႈ
ၵႂၢမ်းလၢတ်ႈ ၽိူင်ႈထုင်း ပႆၢးမွၼ်းတႆးႁဝ်းၶေႃႈ
ၵွႆႈၶိုၼ်ႈယွႆႇမွႆႇသုင်ၵတ်းယဵၼ်သေၵမ်း။

ၼွႇသႂင်ၶႃႈ